

DRAUGAS

2ND CLASS
September 8 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 8, 1993

Nr. 172

Žinios iš Lietuvos - Elta

Prezidentas sveikina Šventąjį Tėvą

Vilnius, rugsėjo 4 d. (Elta) - Lietuvos katalikų bažnyčia, visa Lietuva į savo istoriją įrašo epochinės reikšmės puslapi: šiandien, 606-aisiais metais nuo krikščionybės įvedimo, į Lietuvą atvyko Jėzaus Kristaus vietininkas žemėje, šv. Petro įpėdinis, Romos katalikų bažnyčios ir Vatikano valstybės vadovas popiežius Jonas Paulius II.

Kartu su popiežiumi Jonu Paulium II iš Vatikano atvyko Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano, valstybės sekretoriato vadovas arkivyskupas Giovanni Battista, popiežiaus rūmų prefektas vyskupas Dino Monduzzi, kiti aukšti Vatikano valstybės asmenys - Šventojo Tėvo palyda, taip pat žurnalistai.

Pasitiki Šventojo Tėvo į Vilniaus aerodromo prieigas buvo susirinkusios minios žmonių. Nusileidęs trapu iš lėktuvo, popiežius Jonas Paulius II pabučiavo Lietuvos žemę. Jo Šventenybei buvo pristatyti Lietuvos vadovai, diplomatinis korpusas. Popiežius nuosirdžiai sveikinasi ir su jo pasitiki atėjusiu kardinolu Vincentu Sladkevičiumi, Lietuvos vyskupu. Skambėjo Vatikano ir Lietuvos Respublikos valstybiniai himnai.

Popiežių Joną Paulių II pasveikino Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

„Lietuva“, pasakė prezidentas, „katalikiška šalis, ir jos gyvenimą visais laikais palankiai veikė ganytojiška katalikų Bažnyčios misija, krikščioniška pasaulėjauta. Jau daugiau, kaip 700 metų, kai Apaštališkasis Sostas Dievo vardu palaimino mūsų valstybės įkūrėjų karalių Mindaugą. Jau daugiau kaip 600 metų, kai Dievo žodis šviečia Lietuvai ir jos žmonėms“. Prezidentas su dėkingumu prisiminė, kad Vatikanas, dar 1921 metais suteikęs pripažinimą Lietuvos respublikai, nepripažino jos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Lietuvos diplomatinė misija veikė prie Šventojo Sosto visą pokario laikotarpį. Tai buvo vilties ir moralinės tvirtybės švyturys visai Lietuvai.

Prezidentas savo sveikinimo kalboje pažymėjo, kad popiežiaus apsilankymo išvakarėse iš Lietuvos buvo išvesti paskutiniai šviesios kariuomenės daliniai ir Lietuva po 54 metų tapo visiškai laisva. Tai reikšmingas ir simbolinis sutapimas. „Atvykote į mūsų šalį, Šventiausias Tėve“, kalbėjo prezidentas, kaip meilės ir tikėjimo piligrimas. Mūsų širdys atviros maldai, palaiminimui, santarvei, vilčiai“.

Šv. Tėvas sveikina Lietuvos žmones

Popiežius Jonas Paulius II į visus kreipėsi lietuviškai.

„Nepaprastai jaudinamasis ką tik pabučiavau Lietuvos žemę“, pasakė Šventasis Tėvas, „dėkoju Dievui už man duotą malonę atvykti pas jus. Vos tik nežvelgiama Dievo valia buvau išrinktas į Apaštalo Petro sostą, nuskubėjau į Gailėstingumo Motinos lietuvių koplyčią Vatikano Bazilikos požemyje. Ten, prie Mergelės Marijos kojų, meldžiausi už jus visus.“

„Ši jūsų žemė yra brangi visai krikščioniškai tautai, pasklidusi penkiuose žemynuose. Lietuva - tyli liudininkė karštos meilės religijos laisvei, kuri kaip ne kartą pabrėžiau, yra visų kitų žmoniškų ir visuomeninių laisvių pagrindas. Lietuva visad stengėsi paliudyti savo ištikimybę Katalikų Bažnyčiai, turėjo ilgą, skausmingą kelią į laisvę ir išgarsėjo kaip kankinių ir išpažinėjų žemė.“

„Prieš mūsų akis“, kalbėjo Šv. Tėvas, „iškyla garbingieji asmenys: karvedys Mindaugas, pakrikštytas, kartu su didžiule daugybe, Inocento IV paprašęs, kad Lietuvos karalystė taptų Šventojo Petro nuosavybe, gautų Apaštalo Sosto apsaugą ir globą“. Vytautas Didysis, sutvirtinęs krašto nepriklausomybę; Jogaila, vedęs Lenkijos karalienę Jadvygą ir rūpinęsis Lietuvos krikštu 1387 metais. Ši data ženklina šalies perėjimą į krikščionišką tikėjimą. Šventasis Kazimieras, pirmasis Lietuvos šventasis, lietuviams ir lenkams palikęs šviesų meilės ir teisingumo pavyzdį. Tai vis asmenys, padėję kurti Lietuvos valstybinę ir krikščionišką didybę“.

„Isikūrusi beveik Europos centre tarp senojo žemyno Rytų ir Vakarų, pasitinkinti savo ilgą krikščionišką tradiciją, Lietuva galės iš naujo eiti vienybės atkūrimo keliu, darniai bendradarbiauti su kitomis Europos tautomis. Galės atsiverti naujosios evangelizacijos akiračiams. Meldžiu Dievo globos kiekvienam iš jūsų, apaštalinei kelionei, prasidedančiai šiame sostinėse aerodrome ir nuosirdžiai visus palaiminu“, iškęles ranką palaiminimui, baigė kalbą Šventasis Tėvas.

Tiesiai iš aerodromo popiežiaus automobiliu Šventasis Tėvas atvažiavo prie Vilniaus arkikatedros bazilikos ir, lydimas Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio, kitų aukštųjų Bažnyčios hierarchų, įžengė į šventovę. Čia jo laukė Lietuvos kunigai, įvairių kongregacijų vienuoliai bei vienuolės, klierikai, arkikatedros jaunimo choras, Švento Kazimiero grigališkojo choralo studijos giesmininkai, taip pat Lietuvos svečiai - dvasininkai iš užsienio.

Sutiktas arkikatedros bazilikos klebono prel. Kazimiero Vasiliausko, Jonas Paulius II pagrindiniu taku nuėjo į Šv. Kazimiero koplyčią pasimelsti prie jo karsto, chorams giedant šv. Kazimiero pamėgtą giesmę „Ausk Marijai rožių giją“. Iš čia popiežius atėjo prie didžiojo altoriaus pradėti Mišparų. Arkikatedros požemiuose popiežius meldėsi prie treutinio velionio arkivyskupo Julijono Steponavičiaus karsto. Savo apsilankymo proga padovanojo arkikatedrai liturginį indą - taure.

Seimo rūmuose

Iš arkikatedros Šv. Tėvas Gedimino prospektu važiuojo Nepriklausomybės aikštėn. Prospekte jo šventenybė sveikino tūkstančiai žmonių. Nepriklausomybės aikštėje, Seimo rūmuose yra oficiali prezidento rezidencija.

Prie pirmųjų kolonų, toje vietoje, kur istorinė, sausio

Popiežius Jonas Paulius II, lydimas prezidento Algirdo Brazausko, šėdadieni Vilniaus aerodrome eina pro garbės sargybą - Geležinio vilko pulko karijus. Savo kalboje aerodrome Šv. Tėvas kvietė tikinčiuosius iš komunizmo išlaisvinusioje Lietuvoje neįžiūrėti nei laimėtojų, nei pralaimėtojų. Jis tačiau sakė, kad komunistai turi savo kaltę „išseipinti“ (angliškame reportaže: „expiate“) ir reikalavo, kad valdžia nesikistų į Bažnyčios veiklą. „Jūsų akys“.

Antroji Šv. Tėvo vizito Lietuvoje diena

Vilnius, rugsėjo 5 d. (Elta) - Sekmadienio rytą Apaštalo Sosto nunciatūroje Šventasis Tėvas dalyvavo ekumeniniame susitikime su tradicinių nekatalikų konfesijų - stačiatikių, sentikių, evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų, taip pat karaimų, musulmonų, žydų religinių bendruomenių atstovais.

Siuo metu Lietuvoje yra įteisintos devynios tradicinės konfesijos. Šešios iš jų - krikščioniškos: dvi katalikų - Romos ir Rytų apeigų (unitų), dvi ortodoksų - stačiatikių ir

13-osios naktį, gresiant sovietinių tankų atakoms, buvo paskubomai įrengtas mažytis altorius ir tūkstančiai žmonių, susirinkusių ginti parlamentą, maldavo Viešpaties ir gailėstingosios Dievo Motinos Marijos apsaugoti Tėvynę, popiežiaus, Jono Pauliaus II laukė prezidentas Algirdas Brazauskas.

Prie centrinių rūmų popiežius ir prezidentą pasitiko Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Rūmų vestibulyje popiežius buvo pristatytas ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, kuris tuomet pristatė vyriausybės narius. Savo darbo kabinete prezidentas supažindino popiežius su savo šeimos nariais. Po to įvyko popiežiaus ir prezidento pokalbis, trukęs 30 minučių, kuriame dalyvavo tikrai vertėjas.

Pasibaigus pokalbiui greta esančioje prezidento salėje Seimo pirmininkas pristatė Seimo vadovybę, komitetų pirmininkus ir frakcijų vadus.

Pusę desimtos vakaro Šventasis Tėvas atvyko į Vilniaus Aušros Vartų Šv. M. Marijos Gailėstingumo Motinos koplyčią ir kalbėjo rožančių. Popiežiaus maldą, Apaštalinį palaiminimą ir kalbą lietuvių, baltarusių ir lenkų kalbomis visam pasauliui transliavo Vatikano radijas.

sentikių ir dvi protestantų - evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų. Įteisintos ne krikščioniškos tikybės - žydų, musulmonų ir karaimų. Daugiausia Lietuvoje yra Romos katalikų. Jie turi 675 bažnyčias. Įregistruota 41 stačiatikių ir 52 sentikių, 45 liuteronų ir 9 evangelikų reformatų bendruomenės.

Po šio susitikimo Jonas Paulius II aplankė Lietuvos laisvės gynėjų amžino poilsio vietą Antakalnio kapinėse. Čia Šv. Tėvo laukė ne tik šios, bet ir kitų Lietuvos miestų kapinėse palaidotų didvyrių artimieji: našlės, vaikai, tėvai, broliai ir seserys. Čia buvo ir per stebuklą Medininkų žudynėse išlikęs gyvas tėvynės sienų saugotojas Tomas Šernas su žmona. Pagerbęs laisvės gynėjų atminimą tyliu maldą prie kryžiaus, Jonas Paulius II lietuvių ir lenkų kalbomis tarė:

„Šie dar nauji mediniai kryžiai, Viešpatie, iškilę čia po 1991 sausio 13 dienos, mena tavo kryžių tuoj po prisikėlimo, Kalvariją ir tuščią kapą. Prie šių kryžių, Viešpatie, regim šiu kryžių, Viešpatie, regim kitus, tikėjimo išaugintus, ašarom aplaistytus. Jie - gyva atmintis brangių žmonių, užmigusiu tavo ramybėje. Prie šių

Prezidentas paguldytas į ligoninę

Vilnius, rugsėjo 7 d. (Elta) - Sekmadienio rytą, vykdamas į Mišias Vilniaus Vingio parke, prezidentas Algirdas Brazauskas pasiūto negalavęs ir užsuko į Antakalnio universitetinę ligoninę. Buvo konstatuotas tulžies akmenligės priepuolis. Jam praėjus, prezidentas išvyko į namus.

Sekmadienį vakare, pasikarėtojus tulžies akmenligės priepuoliui, prezidentas Algirdas Brazauskas buvo paguldytas į Antakalnio universitetinę ligoninę. Atliekami tyrimai.

kalbėjo popiežius kunigams, susirinkusiems Vilniaus arkikatedroje. „neturi būti nei laimėtojų, nei pralaimėtojų, o vertiau vyrai ir moterys, kuriems reikia padėti palikti klaidas praityje - žmonės, kuriems reikia paramos, jiems stengiantis atsigauti nuo smurto, galios piktnaudžiavimo ir žmogaus teisių pažeidinėjimo pasekmių - imtinai ir psichologinių“.

kryžių teauga meilės, vilties ir atlidumo daigai“.

Apie 130,000 žmonių susirinko į Vingio parką dalyvauti popiežiaus koncelebruojamų šventų Mišių aukoje. Jų tema: „Krikštas, Krikšto pažadų atnaujinimas“. Vaziuodamas per matomą apsaugotą automobiliu pagrindiniu taku, popiežius laimino minias maldininkų. Pakilęs laiptais prie estrados įrengto altoriaus su didžiulių kryžiumi, Jonas Paulius II visus pakvietė džiaugtis ir linksminintis: „Nors ir lyja lietus. Aušros Vartų Marija tebūnie su mumis“, pasakė Jonas Paulius II. Grįžęs prie maldininkų, prie pirmos eilės esančių likimo nukriaušų, visokių negalių sukaustytų žmonių - vaikų, suaugusių, senelių - laimino nelaiminguosius.

Mišios krikšto tema

Prasidėjus šventoms Mišioms, Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis tarė įžangos žodį - pasveikino Šventąjį Tėvą, atvykusį į senąją įvairių tautų, kultūrų ir religijų kryžkelę - Lietuvos sostinę Vilnių. „Žaliosios Vingio pušys“, kalbėjo ark. Bačkis, liudininkės lietuvių tautinio atgimimo ir ryžto naujai gyventi, šiandien glaudžia visus, norinčius išgirsti iš Šventojo Tėvo, kokių kelių turime eiti, kad įvykdytume nuo amžių Dievo skirtą planą. Lietuviai, lenkai, rusai, baltarusiai, ukrainiečiai ir kitų tautybių žmonės, suplaukę iš įvairių kampelių, esame vienos Motinos Bažnyčios vaikai“. Arkivyskupas pareiškė padėką popiežiui už maldą, rūpestį ir meilę, už drąsų, viešą žodį tuomet, „kai mūsų balsas negalėjo prasiskverbti pro geležinę uždangą... Jūs, Šventasis Tėve, Kristaus pavyzdžiu užstojote mažutėlius, kenčiančius ir nukriaustuosius“. Arkivyskupas prašė Šventojo Tėvo visus palaiminti, kad „šviesiau ir šilčiau pasidarytų mūsų Tėvynėje ir visame pasaulyje“.

Mišių pamokslė Šv. Tėvas atskiras dalis sakė lietuvių, lenkų

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Azebaidžano gyven- tojai nebesapitiki prezidentu

Baku, Azerbaidžanas, rugpjūčio 31 d. - Antradienį paskelbti oficialūs rezultatai referendumo, kuriame Azerbaidžano piliečiai turėjo pasisakyti, ar pasitikti prezidentu Abulfėz Elčibėj, parodo, kad didžioji gyventojų dauguma juo nepasitiki.

Krašto valstybės sekretorė Lala Jadžiava pranešė, kad iš beveik 4 milijonų balsuotojų 97.5% pareiškė nepasitikėjimą prezidentu Elčibėj - 58-mečiu akademiku, kuris buvo išrinktas prezidentu 1992 m. birželio mėnesio - pirmuosio laisvės prezidentiniuose rinkimuose.

Nors referendumo rezultatai nėra įpareigojantis, jis suteikia pagrindą buvusiam KGB generolui ir sovietinio politbiuro nariui Hejdar Alijev teisėtai perimti valdžią. 70-metis Alijev jau nuo š.m. birželio mėnesio valdo kraštą po to, kai, iškilus civiliniam karui, iš sostinės pabėgo prez. Elčibėj. Referendumas patvirtina, kad Alijev, kuris dabar jau sakosi esąs Azerbaidžano tautinis patriotas, yra politiškai iškiliausias asmuo krašte.

Abulfėz Elčibėj, kuris buvo išrinktas beveik 60% balsavusiųjų, nustojė populiarumą dėl dviejų priežasčių: kad Azerbaidžanas pralaimėjo kovą su Armėnija dėl armenų apgyvento Nagorno-Karabacho ir dėl gaudų, jog jis nepalaiko ryšių su piliečiais ir girtuokliais. Prisiėjęs ir jo propaguojama „visuotinio turkiškumo“ sąvoka, kuri atstūmė krašto etnines mažumas. Pagaliau, nors jis pats nebuvo laikomas susiputęs korupcija, jo partijos - Populiarus Frontas - nariai, gavę valdžią, netrukus pagarsėjo korupcija.

Stebėtojai iš užsienio bei Vakarų diplomatai, buvę krašte referendumo metu, pareiškė įvairaus laipsnio abejones, kiek iš viso galėjo būti balsuotojų, kurie sudaro apie 92% visų gyventojų. Bet jie neabejojo, kad didžioji gyventojų dauguma iš tikrųjų nepasitiki prezidentu ir atmetė Elčibėj šalininkų tvirtinimus, kad balsavimų rezultatai buvo žymiai pakeičinėjami.

JAV Valstybės departamentas pareiškė susirūpinimą apie sąlygas, kuriomis buvo praves-tas referendumas, ypač, kad prez. Elčibėj negavo progos per televiziją patiekti savo pozicijos. JAV pareiškė, jog tebeaiško ji teisėtą Azerbaidžano prezidentu. Bet JAV pareigūnai taip pat patikslino, jog šis Valstybės departamento komunikatas jokiu būdu neatmeta referendumo rezultato.

mene popiežius susitiko Vilniaus Šventosios Dvasios bažnyčioje. Į susitikimą su Jonu Paulium II Šventosios Dvasios bažnyčioje atvyko Lenkijos vicepremjeras Henryk Goryševskis, Lenkijos katalikų bažnyčios primas kardinolas Jozef Glemp, vyskapai, didelis būrys maldininkų iš Lenkijos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 8 d.: Šv. M. Marijos Gimimas; Šv. M. Marija Šiluvoje. Lietuvos padėkos šventė. Adelė, Genutis, Daumantė.

Rugsėjo 9 d.: Šv. Petras Klaveras; Sergijus, Serapina, Ramunė, Vaidas, Vilius.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SUBLIZGO DEIMANTAS RAKO MIŠKE

Pasakoja Sesė Nijolė

(Tėsinys)

PARADAS

Kiekvienos stovyklos viduriniojo savaitgalio pagrindinė tradicija – paradas. Pažiūrėkit, mieli tėveliai ir svečiai, kaip mes atrodom, kaip mes žygiuojam, šaukiame ir dainuojam! Pažiūrėkit, kiek mūsų daug! Kokie mes šaunūs!

Jei šie entuziastiški šauktukai ne visada atitikdavo kai kurių paradų grožį, tai šis paradas buvo tikrai deimantinis. Jį plačiai aprašė j.v.s. Br. Juodelis, tad nebekartosiu. Tačiau negaliu nepaminėti vieno, visos skautiškos širdis sušildžiusio, vaizdo – skautijos darželinukų raportu aukštajam komendantui s. fil. M. Griauzdė. Jis, puikiai supratęs momento svarbą, raportą iš mažutelių priėmė... atsiklaupęs.

Paradui pasibaigus, dalyvių suėjimas į Tautinių-Jubiliejinį stovyklų ratus – graži ir nostalgika tradicija.

I-ji TS 1928 m! Kas skuba į vidurį aikštę? Nagi v.s. J. Dainauskas ir v.s. O. Siliūnienė (Mamunėlė) – mūsų brangieji amžinieji skautai, kurių pavyzdys nenustoją patrauklumo. II-ji TS – 1938 m! Ratelis jau didesnis; III-ji TS – 1948 m. de-ja, jau sveturi – gerokas ratas. Nustembu, kad ir aš jame. Negi jau taip seniai? O raitai aikštės didėja ir jaunėja kas dešimtmetį, kol užsisklendžia šios deimantines stovyklos paukščių-tėmės-vilkiukais... Skautiškos idėjos deimantas įkrito į mūsų gyvenimus ir štai nuriubuliuojant ratilais, vis plėtojant, nesibaigiančiais...

LAUŽAS DEGA, AIŠKIAI ŠVIEČIA!

Deja, aiškiai nešvietė. Gal malkos buvo drėgnos, gal buvo jų per mažai, bet pasirodymai vyko patamsy. Ir de-ja, kai paradiui buvo galima rašyti 5, tai didžiajam laužiui 3. Pasirodymai ištęsti, apskintinti ilgomis lietuviškomis frazėmis, kurios jauniems vaidintojams neįkandamos. Mažai kas buvo „trumpai-drūtai“, kaip prie laužo dera. Akiai ir ausiai maloniausiai pasirodė žavieji skautijos darželinukai, sudainuodami-pavaidindami dainelę „Kai mudu abu“ ir broliai vengrai su džentelmenišku humoru pagyrė Jubiliejinę stovyklą tvarką ir maista.

Gaila, kad labiausiai teko nusivilti mūsų laužavedžiais.

Nežinia, kur ir kodėl pradingo jų gražūs balsai, sklindus dalyvių apvaldymas ir geras skonis. Kad dainą galima darniai pravesti keliomis grupėmis, nekriokiant ir nespiegiant, o normaliu balsu ir normaliais mostais, įrodė svečias amerikietis gilvelistas. Jo maloniai nuskaubėjusi „Chier-chief-chief“ sutartinė – įsidėmėtina laužavedybos pamoka.

DEIMANTINIS SEKMADIENIS

Deimantini stovyklai – deimantinis sekmadienis. Saulė žeme ridinėja, pagal liaudies posakį.

Vėliavų aikštė vėl pilna skautų ir svečių. Šv. Mišias aukoja skautininkas vysk. P. Baltakis, koncelebruoja v.s. J. Vaišnys, SJ; ir v.s. A. Saulaitis, SJ.

„Sutelk mus, Viešpatie, būrin Padangę savo atviroy, Ramybę ir tyloj...“ skamba giesmė. Nuostabiai tinka jos žodžiai šiam didžiulės mūsų šeimos būriui, šioje padangėje atviroy...

Po Mišių pabrym visi pulkais ir pulkeliais – „foto sesija“ prasideda! Brolis Tamulaitis vos spėja „sauti“ vieną būrį po kito. Čia Seserija, čia Brolija; čia skautai vyčiai nori savo nuotraukos, čia – akademikai. O mes, kernavietės, aišku, norim „atminimo“ su kernaviečiais iš „Kernavės“ Nr. 2. Galų gale visi stovyklautojai tartum gyva banga užlieja aikštės pakrausę bendrai Jubiliejinės stovyklos nuotraukai. Niekas joje savęs neatpažins. Bus tik pora tūkstančių taškiukų – akių miško fone, bet faktas kiekvienam, kad „ir aš čia buvau“ aukštai pakels nuotraukos vertę.

Sekmadienio dienotvarkė pilna įvairiausių užsiėmimų ir sueigų. Tik spėk dalyvauti. Bėgte ir paežerė, kur jūrų skautai švenčia Jūros dieną.

Lygu, tartum veidrodį, ežeriuko paviršiu sudaužo grimzdamas vainikas mirusius-žuvusius prisiminti, ir aš stebėtinu minties ryškumu atsiduriu prie Baltijos ant Timendorfer Strand, kur 1948 m. įvyko III Tautinė stovykla. Ten, tasyk, irgi buvo nuleisti vainikai žuvusiems pagerbti. Žuvusiems, kurių šiurpas likimas dar tebebuvo visų mintyse, o jų klaidūs kapai teberėžė akis. Tai šimtai nacių kaceto kalinių, paskendusiu kartu su juos gabenusiais anglų subombarduo-

Jubiliejinės stovyklos Rake keliu eidami, prie Vytauto Didžiojo vėliavos susitiko – pretendentas „prakalbininkus“ vs. Vladas Vijeikis ir pasakojimo apie stovyklą autorė sesė Nijolė (vs. Užabalienė).

tais laivais. Daug jų būtų galėję išsigelbėti, nes Timendorfo krantas buvo čia pat, tačiau SS-ninkai plaukiančius mušė irklais ir mėtė iš gelbėjimo laivelio.

1948 m. dar buvo galima aiškiai matyti 3 apvirtusius laivus. Jų surūdiję dugnai pūpojo lyg kokios pasakų bangžuvės, liudydami, de-ja, ne pasaką, o klaidingą realybę. Pats didžiausias laivas vadinosi Kap Arkona. Ir dabar to vardo skambesys man sukelia keistą šurpą.

PAS AKADEMIKUS

„Nerijos“ stovyklavietėje šauiniai įsitaisę akademikai mandagiai ir elegantiškai priminėja svečius: su parašų knyga, su šypsenomis, su skanūtais užkandėliais ir... su meginio-tais skėčiukais. Nuo tos deimantinės saulės apsaugot svečius (?), o gal baltus sesių akademikų veidus? Jos visos atrodo lyg iš Georges Seurat paveikslo „Sėkmadienio popietė“, o gal iš vaidinimo ta pačia tema? Kaip ten bebūtų „Maloni popietė su... ASD“. Tik... nedavė skėčiuko...

„KESY ČOKOLOM!“

Po pietų išvyksta svečiai vengrai. Atsiveikinejam.

– Kur jūsų plunksnuotos žolės ant kepurų? Ar jau nebe-đevit? – klausiu vieno vadovo. Jis nustemba. Jis labai jaunas ir apie tas žoles nežino. Pasakojau jam apie vengrus skautus mūsų IV Tautinėje stovykloje ir jų gražias kepurėles su žolemis lyg plunksnomis. Apie tai jam paaiškinti pasišauna ir sesė Halina. Prie šio vengriškų uniformų „aptarimo“ prisijungia vyresnė vengrė skautininkė.

– Taip, taip. Seniau dėdavom „arvolainhoi“. Bet sunku gauti. Jos auga tik Vengrijos pusioje, reikia importuoti. Išlydim simpatingus vengrus. Jie giria mūsų stovyklą, mes giriam juos.

– Atvykit į mūsų stovyklą kitais metais. Prie New Yorko, – kviečia, – kesy čokolom! Visolatasro!

– Bučiuojam ranką! Iki pasimatymo!

(Bus daugiau)

PRAKALBA

Jeigu Jubiliejinėje stovykloje būtų pakvieta tarti žodį, būčiau pasakęs:

– Vadovės ir vadovai, šiandien mūsų širdyse šventė! Bet rytoj laukia sunkus darbas. Dar niekad nereikėjo tiek pastangų išlaikyti lietuvišką skautiją, kaip šiandien. O jūs, paukštytės ir vilkiukai, jums nusibodo klausyti vadovų. Bet kitoje jubiliejinėje stovykloje jūs būsite vadovai. Tvirtai tikiu, kad ji bus gražesnė, puikesnė ir sėkmingesnė. Būdekime!

– Būčiau dar pridėjęs, jeigu negailėčiau skautelių, kurie seniai žiuvauja ir laukia pabaigos.

– Jūs, skautų vadovai, turite pasitempti! Kai aš buvau vilkiukas, mano akys buvo nukreiptos į vadovus. Ir šiandien, daugiau kaip po pusšimčio metų, ryškiai juos prisimenu. Kai kurių ir pavardes. Mečys Reklaitis – mano draugininkas. Kisonas – mano vadovas, Šenbergas – Kauno tūtininkas, Jonas Mašiotas – skautų globėjas, Kizlaitis. Apie kitus vėliau sužinojau. Tad jūs, vadovai, turite pasišausti, kad būtumėte pavyzdžiai jauniems! Man labai nepatogu jaunųjų akivaizdoje jums tą sakyti, bet tokia gera proga, kada tiek daug vadovų susirinkę.

– Dabar norėčiau šiek tiek grįžti į praeitį. Kai 1918 metais Petras Jurgėla pradėjo Vilniuje organizuoti skautus, ar jis tikėjo, kad lietuvių skautai išplis po visą pasaulį ir gyvens skautiškais idealiais, kuriuos jie skiepijo nedidelei grupei Vilniuje. Šiandien lietuvių skautų atrasi veik ko ne visuose žemynuose. Tik Kinijoje negirdėjau. Bet gal ir ten jų yra. Šiandien Amerikoje vykstantios tautinės stovyklos skaičiumi nei kiek nemažesnis už Lietuvos buvusias. Tas mus visus labai įpareigoja darbuotis, kad išlaikytume skautiją. Juk geras skautas yra geras lietuvis. Nepasiduokime pragaistingsoms vilonėms. Laikykimės prie savo kamieno. To vilonės labai dažnai veda į pražūtį. O lietuviška skautija atveria tam vartus tyrą, nesuterštą gyvenimą.

Pasakyčiau ir tai, bet geriau ne! Per daug skaudu.

– Čia, išeivijoje, mes dažnai ginčydavomės. Mūsų nuomonės nesutapdavo. Bet galų gale mes nusadavome bendrą kalbą. Įsisiūbavusius ginčus sprendavome garbės teisme. Savi tarp savų. O ką dabar girdime iš Lietuvos? Skautai skautus tempia į teismą. Ne į garbės, bet civilinį teismą. Dar lietuviškos skautijos istorijoje negirdėtas dalykas. Siunčia laiškus į Ameriką, prašydami paramos ir atidaro sąskaitas banke. Nepriklausomos Lietuvos laikais skautai niekad nesikreipė į Ameriką ir neatidarė sąskaitų bankuose, kad galėtų finansuoti teismo išlaidas, traukiant į teismą savo brolius. Baisiai skaudu! Ir tai vyksta Lietuvoje, apie kurią mes svajojame, apie kurią mes

STOVYKLA

Man patinka stovyklauti Rake. Ten yra varlyčių, žuvyčių ir uodų. Gamta yra labai graži.

Rasa Dvilaitė

Mano mėgstamiausia diena buvo mano gimtadienis. Aš maniau, kad visi pamiršo mano gimtadienį.

Nyka Aukštuolytė

Mano mėgstamiausia diena buvo ketvirtadienis. Ta diena buvo gamtos diena. Mes labai smagius užsiėmimus turėjome tą dieną. Mes ėjome žuvalti ir kanojoms plaukti. Buvo labai smagu.

Rasa Milo

ČIKAGOS TUNTŲ BENDRA SUEIGA

Skautų ir skautėlių tuntai Čikagoje savo metinę veiklą pradės bendra sueiga Jaunimo centro didžiojoje salėje sekmadienį, rugsėjo 12 d., 11 val. ryto. Vyks „Lituanicos“ tunto tūtininko pareigų perdavimas. Visi skautai ir skautės šioje sueigoje privalo dalyvauti. Dėvima tvarkingomis išieiginėmis uniformomis. Turint klausimų, kreipiamasi į tūtininkus arba savo vietinių vadovus, vadoves.

KELIONĖ LAIVU KARIBŲ JŪROJE

JAV Vidurio rajono vadijos pernai ruošta trijų dienų kelionė laivų į Bahamų salas buvo sėkminga. Dalyviams pagelaujant, 1994 m. vasario 5 d. ruošiamą antrą kelionę Karibų jūroje. Šį kartą išplaukiame iš San Juan, Puerto Rico septynių dienų kelionės puičiuoju „Costa Classica“ laivu. Aplankysime St. Maarten, Martinique, Barbados, St. Thomas (St. John, Serena Cay) Casa De Campo salas. Kviečiame visas seses, brolius, jų šeimas ir draugus keliauti kartu su mumis. Kad išsirūpint labai palankią kainą, reikia užsiregistruoti iki rugsėjo 25 dienos. Informacijos teikia Vidurio rajono atstovė vs. fil. Rita Penčilynė, tel. 708-422-3000. Visus kelionės reikalus tvarko American Travel Service.

sapnavome.

Ir štai vaizdas: Teismo salė. Kaltinamųjų suole sėdi skautai. Kaltintojai skautai. Bjaurus vaizdas! Prašau, nedėvėkite skautiškų uniformų ir nesiųkite mums fotografijų. Tokio vaizdo, nors būtų ryškiausiose spalvose, nenoriu matyti.

Dar skaudžiau, kad į visa tai išivėlė Amerikoje skautavė. Tad viso to akivaizdoje atkreipkime dėmesį į tą jauną skautelį, kuris, užsirišęs geltoną kaklaraistį, žvalgosi paramos. Tegul jis būna mūsų dėmesio centras. O tie, kurie vaidijasi, tegul! Gal susipras. Gal atsimins skautiškus idealus. Gal prisimins savo skautavimo dienas. Kas buvo svarbiausia.

v.s. Vladas Vijeikis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Stovykla, stovykla, taip graži ir taip smagu! Mes dainavom ir žibėjom! Tikrai buvo smagu!

Nida Lendraitytė

DR. LINAS M. KLYGIS
Praktika su
DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGIA
IR KEPENŲ LIGOS
6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)
Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
168 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 337-1285

Kab. 312-735-4777;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-9999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2006
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgalis tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12; 1-6

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.r.-3 v. p.p.,
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd.,
šešt. 10 v.r.-2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kisielius, M.D.
Steven Sandler, M.D.
Adrian Blanco, M.D.
Bozena Witke, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
VIDAS J. NEMICKAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D. S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-361-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Vengrų skautai LSS Jubiliejinėje stovykloje, Rake.

Nuotr. N. Užabalienės

Vienintelė valstybė,

KURIAI DOLERIŲ NEREIKIA

Nors doleris nebėra toks karalius, koks jis buvo prieš 50-40 metų — tačiau, išskyrus Lietuvą, visame pasaulyje jis yra pageidaujamas. Beveik visame pasaulyje viskas yra perkama ir parduodama doleriais. Tarpvalstybinės ir didžiųjų bankų paskolos yra nurodomos doleriais. Kiekviena valstybė turi savo valiutą, bet tarptautiniuose atsiskaitymuose dažniausiai yra nurodomi doleriai. Tik ne Lietuvoje, kadangi doleris yra „bėdoje“, tad kaip juo būtų galima pasitikėti? O, kad doleris yra bėdoje, tai jau ant balto rašoma Lietuvos spaudoje.

„Lietuvoje doleris jau buvo pasiekęs duobės dugną ir pradeda brangti. „Duobės“ dugnas buvo pasiektas praėjusį savaitgalį ir šios savaitės pirmosiomis dienomis, kuomet komerciniai bankai net 2-3 kartus per dieną mažino konvertuojamos valiutos supirkimo ir pardavimo kainas (Lietuvos rytas 1993.V.21 d.). Bet, kad Lietuvoje ir mūsų tautiečiai, gyvenantieji Amerikoje, pasiskaitę Lietuvos spaudos, nepradėtų eilėmis prie bankų stovėti, tai buvo paskelbta ir raminanti žinia: „Vaistų“, pasak valdybos pirmininko, Lietuvos Bankas turi, todėl „žalią“, reikalui esant, bus galima paremti, kad nenukentėtų pramonė, gaudanti pilną užsienio valiutą („Draugas 1993.VI.22“). Reikia pasakyti, kad čia iš tiesų yra gera žinia, nes mūsų pensininkai, laikantieji pinigų bankuose, galės ramiai miegoti, žinodami, kad Amerikos doleris buvo iš „duobės“ ištrauktas ir Lietuvos Banko „vaistais“ išgelbėtas.

Paskaičius tokias Lietuvos spaudos žinias ir jų interpretaciją, darosi aišku, kad Lietuvai reikia ne ekonomistų ir bankininkų pagalbos, bet psichiatrų. Jeigu patys, būdami duobėje, to dar nesupranta, tai ir tebūtų vienintelė išeitis. Doleriai yra uždrausti: jų negalima krautuose ir viešbučiuose imti, taip pat už juos ir jokių patarnavimų duoti. Ar tai yra sveikos galvos senos ekonomistų darbas? Dar gražiau, kad daugelis bankų atsisako juos pirkti. Aš dar vaikystėje gavau pirmąją „ekonomikos pamoką“. Būdamas 11-12 metų, atlikdavau šeimos maisto apsipirkimą krautuose ir tėvo reikalus bankuose. Ne vieną sykį teko turėti 10 auksinių dolerių rankose. Čia ir buvo mano pirmosios pamokos. Turėdamas auksinuką rankose, negi ramiai eisi, tad mėčiau aukštyn, kol ta monetė nukrito ant medinio šaligatvio ir per plyšį ir griovį įriedėjo. Turėjau daug vargo, kol tą dešimkę iš po

šaligatvio iškraspčiau. Nuo to laiko išmokau su pinigais, ir ypač doleriais, atsargiai elgtis. O dolerius mielai kiekvienas bankas ar įstaiga ėmė ir jokios „Maržos“ tuomet niekas nežinojo.

Dabar taip Lietuvai tvarkantis, nereikia stebėtis, kad užsienio investicijų atžvilgiu beveik paskutinėje vietoje pasaulyje stovi. Žurnalai „Handelsblatt“ ir „Wall Street Journal Europe“ apklausė 65 aukščiausiosios kvalifikacijos įstaigų vedėjus dėl investavimų į Rytų Europos šalis galimybių. Geriausiai įvertinta Čekija (250 taškų), Rusija — 100 taškų, o Lietuva užėmė paskutinę vietą — 12 taškų.

Jeigu jie po penkiasdešimties sovietizacijos metų nesiorientuoja verslo ekonomikoje, tai dar galime suprasti. Per tiek dešimtmečių girdėjo visai priešingas mintis. Jiems buvo pastoviai kalama, kad reikia saugotis „supuvusių Vakarų“ ir jų agentų. Tad ir nenuostabu, jeigu ir atvykstančius išsvijus specialistus žiūri su dideliu įtarimu. Be to, jie negal suprasti, kad galėtų būti savanoriškai dirbančių ir savo laiką bei energiją atiduojančių, todėl įtaria, jog atvykantieji turi kažkokius planus iš jų pasipelninti.

Be kaip paaiškinti, kuomet mūsų ekonomistai, kurie Lietuvoje dirbo, sugrįžė mums pusiau sovietines mintis porina? Nekartosiu to, ką girdėjau viename pranešime, bet tik jo atsakymus į keletą klausimų, kurie nuskambėjo — lyg būtų iš brazylos išėjusios burnos. Po pranešimo, kuomet buvo galima klausimus kelti, žinomas ekonomistas-bankininkas, dabar vykstantis į Lietuvą, paklausė: „Kodėl, keičiant valiutą, yra vykdomas apiplėšimas? Ir su dirbtiniu dolerio kursu numušimu, yra žlugdomos pramonės įmonės, kurios sugebėjo į Vakarų eksportuoti“. Į pirmąjį klausimą atsakė: „Reikia pasidaryti ir paieškoti, kas geriau moka“. O į antrąjį: „Pramonininkai visuomet verkia ir čia, Amerikoje, verkia“. Jeigu nuvykusiems tėvynėje aplankyti, reikės „šlapinti“, kas dolerius iškeis — tai, manyčiau, lankytojų skaičius labai sumažės. Taip pat lengva įmones uždaryti, ypač jeigu jos yra ne buvusių partietų ar mafijos kontrolėje. Valstybė, ypač bandanti atsikelti iš griuvėsių, turi vesti tokią monetarinę ir muitų politiką, kuri skatintų savo gaminių eksportą. Ekonomistų patarimai nėra reikalingi, jeigu norima atkūrus kepurę stovėti.

Juozas Žygas

OKUPANTŲ PADARYTA ŽALA TURI BŪTI ATLYGINTA

IGNAS MEDZIUKAS

Sovietų Sąjungai žlugus, Rusijos federacijai teko šios sąjungos paveldus — teisės ir su jomis susijusios pareigos. Kaip matyti iš Lietuvos delegacijos derybų su Rusija eigos dėl nuostolių atlyginimo mūsų valstybei ir jos žmonėms, nuo 1940 m. birželio 15 d. iki išvedant paskutinius okupacines kariuomenės dalinius, Rusija šios pareigos kratosi, nors pagal tarptautinę teisę — jos pareiga atlyginti.

Rusija ne tik dėsli išvesti karinius dalinius iš Baltijos valstybių, bet dar provokuoja, kad jos skriaudžia rusakalbius. Ją aiškinimu, kariuomenė reikalinga apsaugoti Rusijos piliečius. Ir derybose vartoja ne diplomatinę kalbą, kaip paprastai būna tarpvalstybiniuose santykiuose, bet demonstruojant jėgą ir ja grasinant. Visai taip, kaip buvo daroma Stalino laikais.

Tokių Rusijos provokacijų yra ir kitur. Štai Rusijos AT sprendimu paskelbta, kad Sevastopolis prie Juodosios jūros yra Rusijos miestas. Ir tai daroma tuo pat metu, kai Rusijos federacijos prezidentas B. Jelcinas ir jo užsienio reikalų ministras net tarptautiniuose forumuose pasisakė dėl rusų teisių pažeidimo Estijoje ir Latvijoje.

Prof. A. Štromas pastebėjo, kad viduje tarp savęs konfrontuojančios politinės jėgos dėl politikos už Rusijos ribų visiškai sutaria ir veikia vieningai. Rusijai svarbu, kur bus Vakarų rytinė siena. Baltijos valstybės — buvusios Sovietų Sąjungai, kaip ir jos paveldėtojai Rusijos federacijai, stovi ant jos kelio su Vakarais. Todėl suprantama, kodėl Rusijos derybų delegacija įvairiais būdais stengiasi įtvirtinti Baltijos valstybių teritorijos Rusijos kariuomenės statusą. Kai nesiseka tai padaryti, tai rusai griebiasi provokacijų bei bando sukelti konfliktus.

Pažymėtina, kad Lietuvoje neseniai buvo išplatinti lapeliai, pasirašyti „Lietuvos patriotų“, provokuojant riaušes prieš Lietuvos prezidentą ir valdžios institucijas. Kaip buvo rašoma Lietuvos spaudoje, tokių agitacinių atsišaukimų buvę ir anksčiau. Lietuvos opozicijos žmonės pareiškė, kad jie atsiri- boja nuo tokios agitacijos.

Nereikia manyti, kad Rusija, ir išvedusi kariuomenę iš Baltijos valstybių, Lietuvai bei jos kaimynės paliks ramybę. Tauta prieš tokias provokacijas turi

parodyti vieningą nusistatymą, nes čia liečiamas likimas viso krašto, ne vien valdančios daugumos. Nusizūreję į mūsų draugus, turime pavartoti tokį pat ginklą, kaip ir jie prieš mus. Labai gaila, kad valdžios frontas Lietuvoje yra nesuderintas ir nedarnus. Reikėtų iš visų partijų sudaryti patariamąją tarybą neatidėliotiniams reikalams spręsti. Ne laikas šunis lakinti, kai vykstanta ir medžioklė. Prieš Antrąjį pasaulinį karą pagaliau buvo išleista į vyriausybę šalia tautininkų ir kitų partijų veikėjų, bet jau buvo per vėlai, nes Trojos arklys jau buvo įvestas į Lietuvos teritoriją. O dabar net atakliai spardosi ir nenori būti išvedamas.

Jau kuris laikas, kai Lietuvos spaudoje rašoma apie derybas su Rusija, kad būtų atlyginta Lietuvai ir jos gyventojams padaryta žala. Rugsėjo 9 d. delegacijos vadovas V. Bulavas ir kiti jos nariai surengė spaudos konferenciją, kurioje delegacijos vadovas painformavo, kad susitarimas nebuvo pasiektas. Iš tikrųjų klausimas dėl žalos, kurią Lietuvai padarė okupacinės jėgos, apytikriai skaičiuojant, siekia milijonus dolerių. Bet kas apskaičiuos tą skausmą, išvežtų mirčių badų silpnų kūdikių ir nepajęgių senelių, o ir jauni vyrai, įvairių išsachta, išgyveno tik dvejus ar — geriausiu atveju — trejus metus. Sunaikinta visa mūsų inteligentija, kad paprastą žmogų, likusi be vadų, būtų lengva paversi mankurto ir sovietiniu žmogumi.

Lietuvos delegacijos pareiškime sakoma, kad Rusija sutinka atlyginti tik už žalą, padarytą 1992 m. pradžioje. Tame pareiškime sakoma, kad Rusijos sutikimas pradėti derybas dėl nuostolių atlyginimo Lietuvai ir jos žmonėms iš pat pradžių delegacijos buvo pareiškta. Šis klausimas iš derybų dienotvarkės niekad nebuvo išbrauktas.

Rusijos delegacija priekaitavo, kad Lietuvos delegacija pateikė naują susitarimo dėl Rusijos kariuomenės išvedimo Lietuvos projekto variantą, kuris žymiai skiriasi nuo abiejų delegacijų rengto praėjusiais metais projekto ir nuo to, kurį Lietuvos prezidentas atsiuntė į Maskvą gegužės 21 d. Pareiškta, kad Lietuvos delegacijos

veiksmas niekuo nepagrįstas, nes projektas buvo jau beveik suderintas. Rusija nesutiko i traukti formulę, kurioje kalbama: „Vykdydama savo tarptautinius įsipareigojimus“. Rusijos delegacija reikalavo straipsnio pirmąjį punktą, kuriame kalbama apie tolimesnes derybas dėl žalos Lietuvai atlyginimo nuo 1940 metų išbraukti.

Lietuvių tauta referendumu pasisakė, kad okupacijos padaryta žala būtų atlyginta. Pakeisti tautos valią negali nė Lietuvos respublikos prezidentas. Rusai norėtų, kad prezidentas atsisakytų tautos reikalavimų. Su tuo atsisakymu sunyktų ir pat okupacijos faktas, ir jos kaltininkų atsakomybė.

Spaudos nuomone, klaida buvo, kai Lietuvos užsienio reikalų ministras P. Gyls derybų delegacijos rengiamus juodaštius, tartum gerbdamas vyresnįjį brolį ir norėdamas jam pasitarnauti, nusiuntė į Maskvą. Tokiu savo nediplomatinio veiksmu pasitarnavo Rusijos naudai, o ne Lietuvai ir jos žmonėms.

Delegacijos nario R. Ozolo pareiškimu, Užsienio reikalų ministro Gylis ir prezidento Brazauskio ryšių palaikymas su Maskva, nepasitarus su derybų delegacija, ir buvo pagrindinis kliuviny, vadinamasis nesu- pratimams. Užsienio reikalų ministro Gylis „uolumą“ delegacijos vadovams įvertino kaip netišką žingsnį, o jį norėjo apginti prezidentas. Delegacijos nario N. Medvedovo pareiškimu, buvo blogai organizuotas santykiavimas tarp atskirų valdžios struktūrų. Dabar delegacijos paruoštas tekstas turėtų būti priimtinas ir prezidentui ir toliau deryboms vartojamas.

Delegacijos nario R. Ozolo pareiškimu, Rusijos priekaitai dėl Lietuvos delegacijos netikslumų nėra tuščias dalykas. „Aš anksčiau laikiausi nuomonės, — kalbėjo Ozolas, — kad ministras Gylis nesupranta, ką daro, dėl to neatstatydytų, todėl privalo būti atstatytas. Dabar aš manau, kad jau suprasdamas, ką daro, ir tuo labiau privalo būti atstatydytas“.

Atrodo, kad čia įvyko, kaip Krylovo pasakėtoje, kai lydis, gervė ir vėžys turėjo traukti vėžimą: lydis traukė į vandenį, gervė tempė ir viršų, o vėžys atbulas rėpliojo.

KAS PASKELBĖ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Rugsėjo 25 d. Amerikos Respublikonų kongresmanų grupė suorganizavo pasikalbėjimą su Lietuvos Parlamento (Seimo) užsienio Reikalų Komisijos Pirmininku dr. Kaziu Bobeliu. Šis pasikalbėjimas buvo perduotas per C-span televiziją, ir, be abejo, buvo stebimas milijonų JAV gyventojų. Dr. Bobelis buvo pristatytas kaip Lietuvos Vyriausybės atstovas, kalbą apie Rusijos atsisakymą išvesti iš Lietuvos paskutinius Sovietų armijos likučius. Tema buvo svarbi, bet pats kalbėtojas K. Bobelis buvo nepatikimas. Jis labai teisingai kalbėjo už tai, kad Rusijos armijos daliniai turėtų būti ištraukti iš Lietuvos ne vėliau, kaip rugsėjo 31 d., nes taip buvo susitarta su Rusija anksčiau, dar prie Landsbergio Vyriausybės. Bet ta pačia proga K. Bobelis labai stipriai užakcentavo reikalingumą Lietuvai bendradarbiauti su Rusija. Pagal jo galvojimą, reikės laukti bent 20 metų, kol Lietuva galės tapti nepriklausoma nuo Rusijos žaliavų ir jos ekonomikos. Jis tai mėgino pavaizduoti, aprašydamas senosios LTR situaciją, kurioje Lietuva priklausė SSSR ekonominei sferai. Šis samprotavimas iš esmės yra teisingas, bet jis suponuoja, kad Lietuva iš tos SSR sferos negali ir gal net neturėtų pasitraukti.

Pagal dr. Bobelio samprotavimą, Lietuvos nepriklausomybė buvo atstatyta Vytauto Land-

sbergio ir Algirdo Brazausko bendradarbiavimu. Bobelis savo pareiškime minėjo, kad iš esmės Brazauskas ir buv. Lietuvos Komunistų partija daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir kad tolimesnė Lietuvos nepriklausomybė priklausė nuo LKP pareigų perėmos LDDP. Dr. Bobelis tvirtino, kad jis niekuomet nebuvo komunistu ir kad jis komunistų niekuomet nėra rėmęs. Tai yra gražus pareiškimas, bet vis dėlto kyla klausimas, kodėl jis tik treji metai? JAV kaip Lietuvos Respublikos Parlamento Užsienio reikalų komisijos pirmininkas ir mėgino gauti JAV televizijos programoje laiką, kad pabrėžtų savo lojalumą prezidentui Brazauskui? Ar K. Bobelis jau pradeda užmiršti dar gan neseniai istoriją, kurios apimtis yra tik treji metai? Lietuvos nepriklausomybės atstatymas buvo paskelbtas 1990 m. kovo 11 d. Aukščiausios Tarybos, kurios daugumą laimėjo Sąjūdis ir Landsbergis. Brazauskas tuo metu neturėjo daug ką pasakyti, ir jo prisidėjimas iš esmės buvo išreikštas tylėjimu. Deja, Bobelis šitai iškreipia ir savo pasisakyme JAV kongrese tvirtino, kad Lietuvos nepriklausomybė buvo atstatyta Landsbergio ir Brazausko bendradarbiavimo dėka. Tai yra istorijos „perredagavimas“, paremtas melu, kuris primena senojo režimo dezinformaciją.

Los Angeles Spindulio šventėje matome ansamblio vadovę Danguolę Varnienę (dešinėje) ir pianistę Oną Barauskienę, kuri daugiau kaip 44 metus akomponuoja ansambliui. O. Barauskienė yra prof. Mykolo Biržiškos duktė, dabar jau 83 m. amžiaus.

TRUPUTIS KITO GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

53

Kampe guli šimtu procentu kurtas ir penkiasdešimčia aklas barzdotas seneliukas. Čia neišlaiko net jis. Pašoka nuo lovos ir šaukia:

— Meluoja jis! Meluoja! Neturėjo lenkų kavalerija atominės bombos. Šitą aš pats žinau.

Kas stovėjo, tas nukrito ant lovą. Senukas šaukė toliau. Žvirblis trenkė durimis ir išėjo. Paskui durys prasisėrė, ir Žvirblis paklausė:

— Aš meluoju?

— Tu.

Vėl uždarė. Po to pradėjęs pridėjo:

— Durnius.

Dingo. Po valandėlės grįžo visai ramus ir atnaujino pokalbį, dabar jau apie kalnus. Senukas prisiminė, kad yra aklas ir kurtas — įlindo į savo kamputį, blizėjo tik akys. Mes seniai pastebėjome, kad kurtinys girdi net šnibždesį, jei tik nori girdėti, todėl arti jo vengdavome kalbėtis. Jei tik labiau ginčydavomės, jis nusisukdavo į sieną. Ausys raudonodavo — taip norėdavo prisijungti prie mūsų. Kalbėjo, kad Maskvoje, kažkur palei patį viršų, sėdi kažkoks jo giminaitis, kuris parūpino senukui ir kurtumui, ir aklumai, ir senatvę. Norėdamas pasisendinti, jis augino barzdą, o pro barzdą švieti raudoni jo skruostai. Kalbėjo dar, kad prie vokiečių jis buvo kaimo senūnas.

Nemažiau spalvinga figūra yra Lomakinas. Tik pradendantis sėdėti. Matyt, toli eis. Pusiau pamestukas, pusiau našlitis gimė vidurio Rusijoje. Aferisto kraujas jį varinėjo po visą Sąjungą. Dabar jam dvidešimt dveji. Buvo visur, girdėjo viską. Turi imlią galvą ir nepaprastą atmintį. Apie jį nuolat buriasi žmonės. Jo istorijos ilgos ir sudėtingos. Tikri detektivai. Kartą padovanojau jam pluoštelį atvirukų su Vilniumi ir Kaunu. Ten jis niekada nebuvo. Tačiau bemat šalia stovintiesiems pradėjo pasakoti apie savo gastroles Vilniuje. Nepastebimu kišenavagio judesiu vis pažiūrėdavo į užrašą kitoje pusėje. Tačiau nepastebėjo vieno: tai du miestai. Vilnius ir Kaunas. Vagiliavimu, įvairiausiais juokeliais buvo tiek įgrišęs 17-tam la- geriui, kad, kai jį vežė į ligoninę, visi lengviau atsikvėpė. Neilgam. Greitai geriamo vandens bako rado jo atsiveikimo su zona dovana — užmerkto juodusius Lomakino autus. Dievagojosi, kad nesusks jam galvą. O ta galva ir taip pakrypusi į šoną. Veidas perkreiptas, viena akis aukštai, kita žemai. Lyg pleksnė. Ir visas jis kreivias, keliantis gailėstį. Kai jis ko prašo, negali neduoti. Ta apgailėtina išvaizda ir naudojosi. Komjaunuoliu Lomakinas buvo vieną dieną — Sočyje.

Priimtas į pažangią organizaciją, tuoj pat gavo ipareigojimą platinti loterijos bilietus. Kai dainuodamas, šokdamas, jėga kisdamas juos išplatino, labai pagailo tų trijų šimtų rublių. Vaziuodamas pilnu autobusu, spyrė ar įgnybo priešais stovintį moteriškį. Ši pradėjo šaukti. Lomakinas jai pritarė. Kilo maišalynė. Lomakinas šaukė:

— Pavogė pinigų!

Milicija surašė protokolą. Bet sugalvojo patikrinti ir jį. Pinigų niekas nepavogė, pinigai buvo ten, kur

turėjo būti. Taip komjaunimas atsiveikino su Lomakinu.

Lomakino auditorija — prausykla prieš išvietę. Ten renkamas jo paklausyti. Prausykloje stovi geležinė vandens statinė, bakeliai praustis, lovos. Kitoje pusėje ilgokas suolas. Ant jo sėdi publika ir rūko. Kai šalta, nėra kur dėtis, rūkyti galima tik čia, išvietėje. Mėlynai dūmai ir purvas. Dūmuose Lomakino balsas. Žinai, kad meluoja, o vis tiek — įdomu. Retkarčiais pro sėdinčių kojas prasipaudžia kas į išvietę ir atgal. O šneka nenutrūksta. Ateina net prižiūrėtojai. Jiems šitas dvasios penas suprantamas ir lengvai virškinamas. Lomakino gyvenimas sklinda po Baraševą — kaip knyga, kaip anekdotas.

Sėdėti išvietėje, kai už durų koks dešimt žmonių, drąsiau. Kas dar pagali, eina į užpustytą vasarinę išvietę — ten ir vasara, o juo labiau žiema, išmatos kyšo iš skylių lyg stalagmitai. Laimė, kad tokie stalaktikai nekaba nuo lubų. Nors ir traukia vejai su sniegu, čia saugiau. Gali tupėti šalia stalagmito, nebijodamas, kad žiurkė griebis už kojos ar dar už ko nors. Toje išvietėje, kur korpuse, pasikėsinių buvo. Gyvenime nematiau tokio dydžio žiurkių, kaip toje išvietėje. Žiurkės — katės didumo. Kailis blizga, nors ant apykaklės dėk. Jei koks savizudys katinas imdavosi jas tvarkyti, jį rasdavo papjautą. Įeini į išvietę — pelių ir žiurkių teritoriją, jos tėsia savo puotą, į žmogų nekreipdamos dėmesio. Gal viena kita dėbėti raudonomis akimis.

PRIE IMPERIJS ŽEMĖLAPIO

Gruodžio 20 dieną perskaitė mano pavarde, liepė susiruošti. Išvykstančiojo karštiligė. Arbata. Krata. Štai — jau taukuškoje... (Bus daugiau)

Rima Kašubaitė-Binder, pravedusi pašnekesį vaikams Mokytojų studijų savaitėje. I eil. iš kairės: I. Newsom, S. Newsom, N. Bailey ir D. Sokas; II eil.: M. Sandanavičiūtė-Newsom, R. Kašubaitė-Binder, A. Kraujelytė-Bailey. Nuotr. V. Kučo

SU LIETUVIŠKA OPERA Į NAUJĄ SEZONĄ

Pokalbis su naujuoju Lietuvos operos valdybos pirmininku Vaclovu Momku.

Besirūpinantieji visuomenine bei kultūrine veikla atostogų kone nemato. Nors renginiai vasarą sustoja, tačiau planai ir pasirėmimas jiems vyksta visą laiką.

Nenustoję veikla vasaros metu nei Lietuvos operoje. Operos nariai, liepos 14 d. susirinkę Jaunimo centre, naujuoju valdybos pirmininku išsirinko ilgametį Lietuvos operos ir dažną valdybų narį, Vaclovą Momkų.

Naujas Lietuvos operos valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus jau daugelį metų yra įsijungęs į plačią Amerikos lietuvių visuomeninę veiklą. Jis buvo VII JAV ir Kanados Dainų šventės (1991 metais) pirmininkas; daug metų dirba Lietuvos fondo valdyboje; jis yra nuolatinis „Draugo“ dienraščio vėjų bei renginių taktininkas; Jaunimo centro tarybos pirmininkas. Kartu su žmona Margarita, jis plačiai reikiąsi kaip solistas daugelyje lietuviškų renginių.

Naujai išrinktąjį valdybos pirmininką paklausėme kelis klausimus apie darbus bei rūpesčius, kurie iškyla, prasidėjus naujam operos sezonui.

— Gal pradėkime nuo Jūsų artimiausių bendradarbių, Operos valdybos. Kas į ją šiais metais įeina ir kokius darbus jie atliks?

— Į Operos valdybą įeina tie patys asmenys, kurie jau yra, sakytumėte, Operai pašventę nemažai metų. Labai gerbiu buvusį ilgametį valdybos pirmininką Vytautą Radžį. Mes esame pažįstami dar nuo Vokietijos laikų, kai gyvenome stovykloje. Jau tada abu dainavome vyrų oktete. Atvykus į Ameriką, Vytauto iniciatyva buvo suorganizuotas vyrų oktetas, vėliau Vyrų choras, o po to ir bendras Operos vienetas, kuriame jis sumaniai ir ryžtingai dirba, o Opera jau žengia į 38-tąjį sezoną. Nors man dabar tenka pirmininkauti, bet jo nuomonė ar pasiūlymas labai vertinu.

Šių metų valdybą sudaro: Vaclovas Momkus — pirmininkas; Vytautas Radžius — vicepirmininkas ryšių palaikymui su spauda ir visuomene; Jonė Bobinienė — vicepirmininkė. Ji rūpinasi moterų chorą, svečiais iš Lietuvos ir įvairiais renginiais. Valerija Žadeikienė — sekretorė; Jurgis Vidžiūnas vicepirmininkas, renginių ir balių vadovas; Eglė Rukštelė — vicepirmininkė ryšių su amerikiečių spauda bei visuomene; Vytautas Aukštuolis — vicepirmininkas administraciniais reikalais.

— Didžiausias Lietuvos operos valdybos rūpestis yra lėšų surinkimas. Ateinančiais metais, statant kompozitoriaus Vytauto Klovo „Pilėnų“ operą, finansinė problema, reikia manyti, dar paastrės. Kaip numatote šiuos sunkumus įveikti?

— Aišku, išlaidos bus truputį didesnės, bet mėginame jas kiek galima mažinti — apkarpyti. Lietuvos Operos režisierius Eligijus Domarkas, kartu su Operos valdyba, ieškos būdų, kaip pigiau pagaminti dekoracijas, kurios būtų lengvai supakuojamos ir pritaikytos atvežimui į Ameriką. „Pilėnų“ aprangą gausime iš Lietuvos Operos nemokamai, mums reikės juos atsivežti ir po operos grąžinti. Taip pat tikimės didesnės paramos iš Lietuvos fondo, kuris taip nuoširdžiai remia išeivijos mokslą, meną ir

Vaclovas Momkus.

kultūrą. Laukiame atsakymo iš Illinois Arts Council — jie kiekvienais metais skiria statomai operai lėšų. Mes patys irgi ieškome įvairių būdų surinkti kuo daugiau lėšų: rengiame koncertus, laimėjimus, pokylius, žodžiu, darysime, kas įmanoma, kad biudžetas susibalansuotų. Mecenatų gretos smarkiai retėja, mes dedame viltį į jaunosios kartos profesionalus, kad jie sava auka prisidėtų prie šios puikios operos pastatymo.

— Kaip sekasi tvarkyti muzikinę „Pilėnų“ operos dalį? Kas vadovauja ir tvarko choro paruošimą? Kiek girdėsime „Pilėnuose“ solistų ir ar yra pakviesta solistė iš Lietuvos? Taip pat norėtumėte sužinoti, ar yra numatoma kvieisti taktininką iš Lietuvos į chorą.

— Kompozitoriaus Vytauto Klovo 4 veiksmų, 5 paveikslų opera „Pilėnai“ Lietuvoje dažnai statoma ir žiūrovų labai mėgstama. Mes jau seniai svajojome apie lietuvišką operą, o dabar sutarėme tai įvykdyti. Pats kompozitorius dabar pertvarko partitūrą ir norėtų dalyvauti mūsų premjeroje Čikagoje. Operos režisieriumi yra pakviestas Vyriausias Lietuvos Operos režisierius Domarkas, kuris režisavo mūsų statytas operas „Otello“ ir „Norma“.

Operos meno vadovas ir dirigentas yra muz. Vasaitis, o jo taktininkai — chorvedžiai bus Manigirdas Motekaitis ir Ričardas Sokas. Šioje operoje dainuos devyni solistai — dvi moterys ir septyni vyrai. Penkis solistus kviečiame iš Lietuvos, o kiti bus mūsų šaliai. Operoje yra daug gražaus choro dainavimo ir, atrodo, kad reikės kvieisti taktininką iš Lietuvos Operos choro, gal 6-7 choristus. Tačiau labai laukiame naujų choristų iš Čikagos ir apylinkių. Kviečiame visus, neseniai atvykusius iš Lietuvos ir anksčiau dainavusius mūsų gretose, atvykti į pirmą repeticiją, kuri įvyks penktadienį, rugsėjo 10 d., 8 v.v. Jaunimo centre. Mūsų operos nariai dainuoja iš meilės dainai ir pasiaukojimo lietuviškai kultūrai Amerikoje, todėl jokio atlyginimo negauna.

— Supažindinkite lietuvių visuomenę ir su kitais lietuvių operos veiklos planais, kuriuos numatote šiais metais.

— Opera dalyvauja koncertuose, minėjimuose, giedame bažnyčiose ir t.t. Kaip žinoma, rengiame laimėjimus, kurie mums labai padeda spręsti piniginius reikalus. Kadangi visuomenei jau išsiuntinėjome laimėjimų knygytes, prašytume jų nenumesti, o prisiųsti pagal išgales savo auką ir bilietėlių šakneles. Už paramą Opera nuoširdžiai dėkoja.

Operos pokylis bus Jaunimo centre spalio 30 d. Operos choras atliks jo koncertinę programą. Tad kviečiame visus

pabendrauti su Lietuvos operos šeima.

Šiemet taip pat ruošiamės Naujų Metų sutikimą gražiai išpuoštoje Jaunimo centro salėje su geru orkestru, šilta vakariene, užkandžiais po vidurnaktį ir gera nuotaika, pasitinkant Naujuosius Metus.

— Veiklos sėkmė yra geras ryšys su visuomene. Kaip Jūs tikėtės šių ryšių stiprinti, koks Jūsų, naujo Operos valdybos pirmininko, troškimas ir prašymas lietuvių visuomenei?

— Mūsų Opera per 37 metus kiekvienais metais pastatymus siekė parodyti Lietuvai ir jos gyventojus kultūringais, meną mylinčiais žmonėmis. Nei viena opera pasaulyje negali išsilaikyti be mecenatų pagalbos. Mes irgi tikimės, kad lietuvių visuomenė, kuri mus remė per 37 metus, dabar, stant lietuvišką operą, tikrai padės mums nugalėti visus finansinius sunkumus.

Dėkojame Vaclovui Momkui, Lietuvos operos pirmininkui, už pokalbį. 38-tąjį sezoną Lietuvos opera pradės, vadovaujama asmenis, kuris šiam darbui turi tvirtą patirtį ir yra gerai žinomas lietuvių visuomenėje. Neabejotina, kad Vaclovas Momkus ir šioms pareigoms

skirs visą savo energiją, talentą, tačiau visų darbų vienas neapreps. Tiekime, kad taktininkų jam nepriūtų. Lietuvos opera Čikagoje vėl sužibės seniai laukiamu lietuviškos operos „Pilėnai“ pastatymu, kuriuo gėris lietuvių visuomenė ir kitataučiai.

Kalbėjosi Juozas Končius

ATSTATOMAS SENOSIOS KULTŪROS PAMINKLAS

Medininkų pilis — viena tvirtiausių senosios Lietuvos mūrinių tvirtovių — pakils iš griuvėsių naujam gyvenimui. Nutarta atstatyti pilies didįjį bokštą. Šią kultūros fondo idėją parėmė Pasaulio lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga. Ji

pasišovė surinkti restauravimo darbams reikiamų lėšų, konkurso būdu bus atrinktas tinkamiausias bokšto atstatymo projektas. Projektą įgyvendinti apsiėmė firmos „Paminklas“ restauratoriai. Liepos 7 d. buvo iškilmingai įmūrytas pirmasis Medininkų pilies didžiojo bokšto atstatymo akmuo. Jame įkalta data — „1993“. Padėjus šį akmenį virš atkastos įėjimo angos, ant išlikusių griuvėsių toliau bus mūrijamos bokšto sienos. Bokštas kils į trisdešimties metrų aukštį. Darbus planuojama baigti per dvejus metus. Atstatytas Medininkų pilies bokštas su penkių aukštų vidaus patalpomis bus didžiausias kultūros židinys pietryčių Lietuvoje. („Kauno diena“, 07.09)

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., trečiadi., ketvadi. ir penktadi. 9 v.r.—5 v.p.p., šeštadi. 9 v.r.—1 v.p.p.

We're banking on the future.

Amanda Brandow
Willowbrook H.S.

Yolanda Cardenas
Cune H.S.

Stacey Champion
Sandburg H.S.

Teriah Johnson
Kelly H.S.

Kristina Laureckas
Hinsdale South H.S.

Christine Lay
Downers Grove North H.S.

Stacey Manthei
Evergreen Park H.S.

Kelly McNeela
Oak Lawn H.S.

Marjean Pagotelis
Downers Grove South H.S.

Jeffrey Sarmiento
Glenbard East H.S.

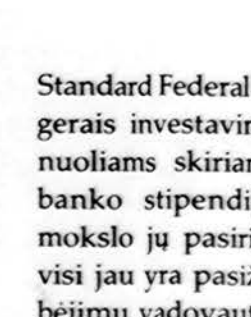
Natalie Weglarz
Stagg H.S.

Jack Wozek
Shepard H.S.

Elizabeth Zacarias
Kennedy H.S.

Theresa Ziembra
Richards H.S.

Standard Federal bankas didžiuojasi savo gerais investavimais. Todėl šioms jaunuoliams skiriamos Standard Federal banko stipendijos siekti aukštesnio mokslo jų pasirinktose mokyklose. Jie visi jau yra pasizymėję moksle ir sugebėjimu vadovauti.

Mes didžiuojamės, galėdami šioms jaunuoliams padėti ir tikime, kad ateityje jie daug nuveiks ir daug pasieks.

Standard Federal Bank
for savings

Chicago, Brighton Park, (312) 847-1140 • Garfield Ridge, (312) 767-5200 • Brighton Park, (312) 523-1083 • Downers Grove, (708) 963-1140
Evergreen Park, (708) 636-6000 • Hickory Hills, Roberts Road, (708) 598-5050 • Hill Creek, (708) 599-1977 • Lombard, (708) 627-1140
Oak Lawn, Cicero Ave., (708) 424-3300 • Pulaski Road, (708) 424-5910 • Orland Park, (708) 349-9844 • Palos Heights, (708) 371-4400 • Willowbrook, (708) 325-6610

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškoma patikima vedukėjų pora, gali būti panaikinai, dirbti prižiūrintais laidojimų namų, Cicero, IL. Už lengvą namų ruošą ir telefonų atsakymą bus parūpintas 4 mieg. kamb. butas veltui. Resumė, rekomendacijos ir darbo patirties aprašymą siųsti: Marquette Funeral Home, 2833 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Prašome neskambinti. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas.

Ieškoma moteris prižiūrėti ligonę ir gyventi kartu. Kreiptis: tel. 312-927-7828

Ieškome moters prižiūrėti vyr. amžiaus moterį ir gyventi kartu Floridoje, St. Pete's Beach. Skambinti Antanui „collect“ 813-367-1091 arba 813-360-1364

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8854
(312) 581-8854

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomėja automobilius Lietuvoje, siunčia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.
Kalbėti lietuviškai

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTVUŠUS
Kreiptis į Normis Deckys
Tel. 585-8624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5869
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Pardudant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkaite ir Pardudame Namus, Aptamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR RENT

Prie Kedzie Ave., 1 bl. nuo Marquette Parko, lėnuojamas 3 kamb. butas su šiluma ir visais virtuvės įrengimais. \$300 / mėn. Tel. 708-425-7160.

IEŠKO BUTO

Jauna šeima nori išnuomoti nebrangų 1 mieg. butą Marquette Pk., Brighton Pk., Cicero arba Berwyn apyl. Tel. vakarais: 312-436-3708, dienos 312-284-6449.

FOR SALE

PAŠAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio Po-pležiaus Jono Pauliaus' biografija, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilnius“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Knygos kaina 4.00 dol. III. gyventojams Tax 35 ct. Persiuntimo išlaidos: USA — 2.00 dol., Canada — 3.00 dol.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

VIDURNAKČIO SARGYBOJE I t. Lietuva sovietinėje okupacijoje. Vytautas Vaitiekūnas. 371 psl.	\$12.00
GROŽIO AKIVAIZDOJE, novelės. Andrius Norimas. 207 psl.	\$10.00
JAUČIU-MATAU-GIRDŽIU, eilėraščiai. Juozas Paškevičius. 111 psl.	\$3.00
DARIAUS IR GIRĖNO skrydžio jubiliejiniai vokai. Antspauduoti Amerikos pašto. Jul. 15, 1993 data. 2 rūšių po ...	\$1.50
DARIAUS IR GIRĖNO skrydžio jubiliejiniai vokai. Neantspauduoti. 2 rūšių po ...	\$0.35
GYVENIMO VINGIUOS, atsiminimai. Ver. Maminskaitė-Kulbokienė. 504 psl.	\$8.00
MARGU RAŠTO KELIU, apysaka. Alė Rūta. 281 psl.	\$5.00
ŠV. RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. Č. Kavaliauskas. 648 psl.	\$10.00
ŠV. RAŠTAS—SENASIS TESTAMENTAS—PRANAŠŲ KNYGOS. Vertė kun. Antanas Rubšys. 661 psl.	\$12.00
MOTERIS SU BALTO CHALATU, gydytojos dienoraštis. Dr. K. Paprockaitė-Simaitienė. 494 psl.	\$20.00
HELL IN ICE, Sibiran tremtinės dienoraštis. On. Garbštienė. 255 psl.	\$13.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

ECONOMY AIR FARES TO VILNIUS

	Round Trip	One Way
CHICAGO—VILNIUS—CHICAGO	\$759	\$475
NEW YORK—VILNIUS—NEW YORK	\$759	\$475
FROM OCT 16	\$599	\$399

FREGATA TRAVEL

250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel. 212-541-5707

Trys ilgmetės tautinių šokių puoselėtojos ir mokytojos, susitikusios Dainavoje š.m. rugpjūčio mėn. (iš kairės): Marija Jankauskienė — Detroitas, Jadvyga Matulaitienė — New Yorkas, Ona Lukienė — Čikaga.

Nuotr. Danguolės Varnienės

TAUTINIŲ ŠOKIŲ MOKYTOJŲ KURSAI

ZITA PETKIENĖ

Šių metų rugpj. 22-28 d. Dainavoje Lietuvos tautinių šokių institutas (LTSD) pradėdavo tautinių šokių mokytojų kursus, kuriuose dalyvavo per 70 vadovų, mokytojų ir šokėjų, atstovaujančių 22 Amerikos bei Kanados šokių grupėms. Tuo pačiu, kursų savaitės bėgyje, buvo šaukiamas LTSD narių suvažiavimas, kurio metu tarp kitko buvo priimtas LTSD statuto projektas, sudarytas naujos valdybos rinkimo planas ir aptarta ateities veikla.

Ką tik atvykusi iš Lietuvos į viešnagę Toronto, Kanadoje, kursuose, kaip garbės viešnia bei mokytoja, dalyvavo 1994 m. Šokių šventės vyriausioji menovadovė Laima Kisieliene, kuri prasarė, kad jos kursų dalyvavime tikslas yra paskatinti visus išsivijusius lietuvius atvykti į šventę Lietuvoje.

Kadangi Lietuvoje ateinančiais metais įvykstančioje Dainavės šokių šventėje pirmą sykį žada dalyvauti nemažas skaičius išsivijusių lietuvių, kursų programa buvo taikoma supažindinti šokių mokytojus tiek su šventės repertuaru, tiek su pačių šventės pravedimu. Net per atidarymą buvo skiriamas laikas aptarti aktualius klausimus su šventės atstove Laima Kisieliene, PLB atstove Vitalija Vasaitiene ir kelionių agentūros savininku Algiiu Griugu.

Vitalija Vasaitienė tvirtino, kad kiekvienas išsivijęs šokėjas, norintis dalyvauti Lietuvos šokių šventėje, privalo per savo vieną ligi spalio mėn. pabaigos atsisiųsti 120 dol. negrąžinamą registracijos mokestį. Neįskaitomas į kelionės kainą, mokestis — atseit, „dovana Lietuvai“ — bus Lietuvos naudojamas ruošiant šventę. Mokestį be išimties mokė kiekvienas šokėjas, neatsižvelgiant nei kelionės būdo, nei jo asmeniškų apgyvendinimo sąlygų Lietuvoje.

Kelionių agentūros savininkas Grigas smulkiau pranešė, apie kelionių kainas bei datas. Jo manymu, vieneto nariams susitarus kartu keliauti iš Amerikos rytų pakrantės, šokėjui bilietas į abi puses kainuotų maždaug 990 dol.; iš Amerikos vidurvakarių — 1,000 dol., iš vakarų pakrantės — 1,200 dol.

Laima Kisieliene teigė, kad šokėjai bus apgyvendinti bendrabučiuose arba parinktose šeimose. Ji tvirtino, kad kiekvienas, į Lietuvą atkelia-

ves, šokėjų vienetas nuo pat jo atvykimo ligi išvažiavimo bus globojamas vienos iš Lietuvos šokių grupių ar ansamblių. Ji ir dabar jau turėjo žinių, su katrais vienetais suporintos išsivijusios šokių grupės. L. Kisieliene pasakojo, ko gali laukti šokėjai Lietuvoje — kokia jiems numatyta dienotvarkė. Ji smulkiai pranešė apie pačią šventę, kokie šokiai bus šokami, kur, kada ir kaip ilgai vyks repetitijos, kokios numatytos vakaro programos ir pan.

Pranešėja ilgai ir viliojančiai kalbėjo apie šventę. Didesnieji šokių rateliai jau prieš kiek laiko užsiregistravo dalyvauti šventėje; o mažesniųjų ratelių vadovai realistiškai tarpusavyje sprendė, kad vis dėlto jų grupės nelabai pajėgios tokiai kelionei, ypač kai dalyvauja daugiau kaip vienas asmuo iš tos pačios šeimos.

Pirmadienį kursų savaitės dienotvarkė įėjo į savo vagą: po pusryčių — energinga maždaug 3 val. šokių pamoka. Po pietų vėl pamoka praktiška arba teoretinė. O po vakarienės — idomi vakaronė: pvz., pirmadienį stebėjome video juostelę iš praėjusios šokių šventės Lietuvoje, kitą vakarą dainavome ir prisijuokėme prie laužo, vėliau savaitėje pasigėrėjom įvairių ratelių atvežtomis vaizdajuostėmis, išklaušėm aušėjos Violetos Smieliauskaitės-Fabianovich paskaitą apie tautinius rūbus ir išgirdom Gailiaus Draugelio pranešimą apie PLJS kongresą, ruošiamą Pabaltijy tuoj pat po šokių šventės. O ką daryti pasibaigus vakaro programai? Tik ne miegoti, oi ne! Reikia toliau bendrauti ir dainuoti, dainuoti ir dainuoti!

Savaitės laikotarpyje šokių mokė Jadvyga Matulaitienė,

Dainavoje, tautinių šokių kursuose iš Los Angeles, CA tautinių šokių mokytojai (iš kairės): Danutė Augutė-Scola, Jonas Bužėnas, Spindulio jaunimo ansamblio vadovė Danguolė Varnienė, Nida Gedgaudaitė.

LITAS NESUSTABDĖ INFLIACIJOS

Lietuvos banko dirbtinis lito dolerio santykis ir pastangos sustabdyti infliaciją neatneša lauktų rezultatų. Nėra pagrindo to ir tikėtis, stebint dabartinę Lietuvos ekonomiką ir jos sunkumus, kol litas neįėjo į tarptautinę rinką.

„Lietuvos rytas“ 1993.VIII. 17 laidojo duotas paskutinius duomenis iš kainų kilimo Lietuvoje.

Infliacija sausio-liepos mėnesiais buvo 126 proc., tuo tarpu tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu — 336 proc.

Per pastaruosius tris mėnesius labai sulėtėjo maisto produktų kainų kilimas. Pavyzdžiui, liepos mėnesį, palyginti su birželiu, jos padidėjo tik 0,5 proc.

Genovaitė Breichmanienė, Laima Kisieliene, LTSD pirminkė Dalia Dzikiene, Danguolė Varnienė ir 1994 m. šokių šventės Lietuvoje išsivijusios šokių programos menovadovė Rita Karasiejienė. Vis dėlto ne visos pamokos buvo taikomos pasiruošimui šventei. J. Matulaitienė skaitė įdomią paskaitą apie ritminio judesio svarbą vaikui, o L. Kisieliene, kuriantams pasiruošus, pravedė net keletą praktiškų pamokų ta tema. Vaikų šokių mokė L. Kisieliene ir D. Varnienė. Savaitę pusiau praėjus, J. Matulaitienė kursantus pradedu, vyrus išmokydama pramoginių šokių „Draugai-bičiuliai“. Visoms pamokoms gražiai ir katrai akompanavo gabus akordeonistas Audrius Polikaitis, pamokas bei paruošus šokius filmavo LTSD valdybos narys Juozas Karmūza, o kursų dalyvių apetitus gardžiaisiais valgiais sotino puiki šeimininkė Aldona Šoliūnienė.

LTSD suvažiavimo, kuris įvyko rugpj. 24-25 d., svarbiausias laimėjimas — statuto projekto pravedimas. Remiantis vienbalsiai patvirtintu statutu, buvo sudaryta rinkiminė komisija, kuri įsipareigojo ligi 1993 m. pabaigos prarasti rinkimus naujai LTSD valdybai. Komisijai pirmininkauja Lidija Ringienė, dalyvaujant Virginijai Jurcienai ir Irenai Smieliauskienei. Naujai valdybai teks 1995 m. mokytojų kursų pravedimas bei 1996 m. tautinių šokių šventės ruošos darbai.

Nors kursų savaitę pralėkė „pasitupokės“ greitumu, išpūdziai ilgai pasiliks. Daug šokome, daug pripraktavome, daug ir linksminomės. Stiprinom pažintį su savo bendradarbiais ir suartėjome, nes mus visus jungė ta pati karšta meilė lietuvių šokiui.

Be to, liepą 5,2 proc. atpigė mėsa, 4,9 proc. — cukrus, 3,9 proc. — sviestas, 2,8 proc. — sūriai, 2,1 proc. dešros ir rūkyti gaminiai. Net 42,5 proc. vidurvasary atpigė bulvės, 22,6 proc. — šviežios daržovės.

Tačiau kai kurie maisto produktai pabrango. Tarkim, nealkoholiniai gerimai kainuoja 16,9 proc. brangiau, makaronai — 12 proc., žuvis — 11,8 proc., konditerijos gaminiai — 8,5 proc., konservuoti pieno produktai ir miltai — 6,5 proc., duona — 6,4 proc., kiaušiniai — 6 proc. brangiau.

Nemaisto prekių kainos liepos mėnesį išaugo 5,8 proc., paslaugų kainos — 6,78 proc. palyginti su birželiu. Ypač pabrango geležinkelio transportas (84 proc.) ir kai kurios buities paslaugos. Pavyzdžiui, suremontuoti elek-

tros prietaisus kainavo 20 proc., gyvenamuosius namus — 12 proc., baldus — 10,7 proc., avalynę — 6 proc. brangiau, skalbyklų paslaugos pabrango 11,3 proc.

13 proc. daugiau mokame už liepos mėnesio šaltą vandenį, 12 proc. — už kanalizacijos paslaugas.

Tas, be abejo, privers dar daugiau kelti atlyginimus, nes nustatytas minimalus pragyvenimo lygis — 34 litai per mėnesį ir minimali mėnesinė alga — 38 litai — yra nepakankami kainų infliacijai beaugant. Jau dabar skelbiama, kad nuo rugpj. 1 dienos 10 procentų didinamas žalos atlyginimas, nedarbingumo pašalpos, pensijos ir studentų bei moksleivių stipendijos (L.R. 08.19). Bankuose pakilo ir JAV dolerio vertė, o jo tikrąjį santykį su litu nustatys tik tarptautinė rinką.

Br. J.

DRAUGAS, trečiadienis, 1993 m. rugsėjo mėn. 8 d.

5

A.†A.

JUOZAS SMULKEVIČIUS

Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1993 m. rugsėjo 6 d., 1 val. ryto, sulaukęs 72 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdė liko: žmona Irena Legner, duktė Danutė Florek, žentas Larry, sūnus Pranas; anūkai: Joey, Stephanie, Amber Florek; sesuo Patricia Plechavičius su vyru Paul; brolis Jonas Smulkaitis; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Priklausė Oak Lawn American Pigeon Club. Velionis pašarvotas rugsėjo 8 d., trečiadienį ir rugsėjo 9 d., ketvirtadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 10 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė žmona, duktė, sūnus, anūkai, sesuo, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ANTANAS TUMOSA

Kiekvieną vakarą iš kapinyno seno Senoliai grįžt mano kambarį sušėda Aplink mane plati ir taisyklinga žiedu

Ir ima tarp savęs įvertinti darbus mano. Jeigu atranda kartais esantį vertu kuri, Aš stoviu ir džiaugsmu liepsnoju žiedo vidury. V. Mačernis

Rugsėjo 7 d. suėjo penkeri metai nuo mūsų mielo Tėtuko mirties. Prisimenam jo kruopštų, ramų gyvenimą, pilną pasišventimo ir nuoširdžios artimo meilės.

Kviečiame visus drauge su mumis prisiminti Tėtuko vėl maldoje.

Duktė Lilė, žentas Valerijus Gražulius ir vaikaičiai — Paulius, Marius su žmona, Laura, Andrius ir Birutė su šeima.

A.†A.

ANTANUI ŠČIUKUI

mirus, jo žmonai LEONORAI, dukrai su šeima, seserims ALDONAI, ONUTEI, ANGELEI, TESEI, MEIMEI ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Jūra ir Darius Gvidai
Elena Zimavičiūtė Carter

A.†A.

PRUDENCIJAI JOKUBAUSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą STASĮ ir visus gimines.

Rūta, Stasė, Kazys Daugėlai

Bedford, N.H.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmdieniais nuo 2 iki 3 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmdieniais girdimos nuo 1 iki 2 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

A.†A.

PRUDENCIJAI JOKUBAUSKIENEI

mirus, jos vyrą STASĮ, seserį NATALIJĄ ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Rita ir Myron Bezdicke
Jadvyga ir Domas Giedraičiai
Dana ir Vytautas Mažeikiai
Kazys ir Birutė Sekmakai

A.†A.

solistei

PRUDENCIJAI JOKUBAUSKIENEI

mirus, vyrą inž. STASĮ JOKUBAUSKĄ ir jų artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Vyrija! „Plienai“

The right flight to Vilnius

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle

Skriskite SAS iš Š. Amerikos į Vilnių per Kopenhagą! Kopenhagos aerodrome lengva ir patogų persėsti į kitą lėktuvą. Čia išvengsite keleivių spūsties. Skrydžiai į Vilnių — tris kartus savaitėje. Vietinių lėktuvų tvarkaraštis atitinkamai pritaikytas transatlantiiniams.

Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite „tax free“ parduotuves.

Nemažai sutaupysite!

„Mileage Plus“ ir „OnePass“ nariai gauna kreditą už nukeliautas mylias. Platesnei informacijai skambinkite savo kelionių agentui arba

SAS Tel. 1-800/221-2350

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9523 South 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-76-07 ir 77-63-02

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos biuletenyje (rugsėjo 5 d.) klebonas kviečia parapijiečius susidomėti „Draugo“ banketu ir net primena, kad bilietų gali pats parūpinti, jeigu kas jį kreipsis klebonijoje. Tikrai dėkojame klebonui už palankumą!

Pirmieji šio rudens sezono lietuviškų blynų pusryčiai Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje bus sekmadienį, rugsėjo 19 d., po 8 ir 10:30 val. Mišių. Visas pelnas skiriamas parapijai.

Inž. Vaclovas ir Vanda Mažeikai, tautinės sąjungos veikėjai, įvertindami „Draugo“ dienraščio svarbą mūsų visuomenei, baigia sudaryti 10 asmenų stalą „Draugo“ banketą. Inž. Vaclovas Mažeika yra ilgametis Korpi Neo-Lithuania narys ir vadovas. „Draugas“ su visu štabu nuosirdžiai dėkoja ponams Mažeikams ir linki sėkmės jų tolimesnėje veikloje.

Jaunimo Tautinio ansamblio „Grandis“ šokėjai po vasaros atostogų renka registracijai rugsėjo 12 d., sekmadienį, 6 val. p.p. Lietuvių centre Lemonte. Tuo pačiu metu į ansamblį bus priimami ir nauji šokėjai. „Grandis“ organizuoja pradžios mokyklų mokinių tautinių šokių ratelį.

Rugsėjo 8 dieną, trečiadienį, 7 val. vak., „Vyresniųjų centre“ – Seklyčioje, kalbės trys Čikagos miesto advokatai, imigracijos specialistai. Jie aiškins įvairius imigracijos ir emigracijos reikalus. Kalbės apie nuolatinio apsigyvenimo leidimą JAV-bėse, pilietybę, vizas, išvažiavimą ir įvažiavimą į kraštą, apie pilietybę ir nepilietiško teises ir t.t.

Visi kviečiami atvykti pasiklausti, klausyti klausimus ir sužinoti sau ar savo gimnastičiams reikalingų žinių.

Į LKDS popiežiaus Leono XIII fondą 1,000 dol. inėdė dr. Petras Ironis Jokubka. Fondo valdyba jam reiškia padėką.

x Jankauskas, gyv. Šiauliuose, ieško savo tetos Josefos Noreikienės, gyvenusios 10828 S. Wabash Ave., Chicago, IL 60628, sūnų ir dukros: Prano, Stanislovo, Juozapo, Dominyko Noreikų ir Eleonoros Noreikaitės. Prašomi atsiliepti ar žinantys apie juos pranešti: A. Balčyčiai, 6819 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629-1825, tel. (312) 471-2308.

x LB Lemonto apylinkės gegužinė! Kvietame visus šį sekmadienį, rugsėjo 12 d. atsilankyti į Lietuvių centrą, Lemonte. Lauksime visų pasiruošusių su skaniais valgiais, gaminančiais gėrimais ir gražia lietuviška muzika.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Šių metų naująją Lietuvių operos valdybą sudaro: Vaclovas Momkus – pirmininkas; Vytautas Radzius – vicepirmininkas; Jonė Bobinienė – vicepirmininkė, kuri rūpinasi moterų chorą, svečiais iš Lietuvos ir įvairiais renginiais; Valerija Žadeikienė – sekr.; Jurgis Vidžiūnas, Eglė Rukštelė-Sundstrom, Vytautas Aukštuolis – vicepirmininkai įvairiems reikalams.

Vilius Braženas, gyv. Bonita Springs, FL, vėl sugrįžo į „Draugo“ skaitytojų šeimą, nors tam tikru laiku buvo prenumeratą nutraukęs. Jis tarp kitko rašo: „Kadangi matau žymų pasikeitimą, bandysiu būti lašeliu tame „laše“, apie kurį įžvalgiai rašėte savo vedamajame“. Džiaugiamės V. Braženo pasitikėjimu ir sveikiname sugrįžusį.

Turbūt mūsų korektoriai buvo „užsnūdę“, nes J. Pr. pateiktoje žinutėje apie miuziklą „Oliver Twist“ įsivėlė juokinga klaida: šis miuziklas 5 metus sekmingai ėjo Londone (Anglijoje), bet ne Lemonte! Atrodo, kad jau visi pradeda matyti „pasaulio centrą“ mūsų Lemonte...

„Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skautių draugovės iškyla Michianoje, pas skautininkus Alfonsą ir Jolandą Kerelius bus šeštadienį, rugsėjo 11 d. Visos narės kviečiamos ir laukiamos.

Rugsėjo mėn. 12 d. 12 val. Šaulių salėje įvyks Lietuvių Tauragės klubo linksma gegužinė. Bus gausu maisto, atgavos, pasisekimo mėginimas ir linksma Ramanausko muzika. Visi kviečiami ir laukiami.

x AKINIAI LIETUVOS SILPNAREGIŲ Fondui didesnę auką atsiųsdama Irena Šerelienė rašo: „Siunčiu auką šviesos kibirkštėms mielai nepažįstamai sėsei ir ar broliui. Temato ir tesidžiaugia“. Ačiū. Laukiam aukų. Čekius rašyti; Lithuanian Human Services, Inc. (Memo: Akiniai Lietuvai) ir siųsti: Ruta Spurgis, 4238 S. Richmond Ave., Chicago, IL 60632. (Tax ID 36-3163350).

x PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI. Pristatom 6 rūšių traktorių nuo 2 cil. už \$1,350 iki 6 cil. už \$6,200. Pasirinkimas įvairių padargų traktoriams. Turim kultivatorių (sit down) su visais padargais \$650 US. Lietuvos rinkos kainos dažnai keičiasi, todėl nepatartina delsti. Siunčiam dolerius į Lietuvą ir pristatom dolerius ir rankas. 4% už persiuntimą + pristatymas. Siunčiant virš \$2,100 - 3% + pristatymas. Rašyti ar skambinti: KAIRYS BALTIC EXPEDITING Vytui ar Genei Kairiams, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334, Fax: (416) 643-8980.

x TIK \$39 kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai – viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto – \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos – \$75. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

ARAS ROOFING
Arvydas Kleja
Dengimas ir taisymas
visu rūšių stogus
Tel. 708.257.0746
Skambinti po 6 v.v.

Kun. Arvydas Liepa, marijonas iš Marijampolės, prieš maždaug dvejus metus išvengtas kunigo, atvyko į Švč. M. Marijos Gimimo parapiją sekmadienį, rugsėjo 5 d. Ateitininkų konferencijos užbaigimo Mišiose, vykusiose 3 val. po pietų šios parapijos bažnyčioje, kun. Liepa, vos tik parvežtas iš O'Hare aerodromo, koncelebravo Mišias kartu su kun. A. Paškum. Parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas Mišių dalyvių supažindino su svečiu iš Lietuvos ir pranešė, kad jis vadovaus Šiluvos atleidimui, kurie prasidėjo antradienį, rugsėjo 6 d. Iškilminga procesija bus ateinanti sekmadienį, rugsėjo 12 d.

Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmų valdyba nupirko viso stalo bilietus į „Draugo“ banketą, kuris bus rugsėjo 26 d. Martinique pokylių salėje. Esame nuosirdžiai dėkingi už dėmesį ir paramą!

Lietuvių fondo kapitalas, atskyrus vieną milijoną dolerių Lietuvai, sumažėjo. Ir dabar, po narių atsilikimo dėl tolimesnio LF pagrindinio kapitalo tvarkymo, dar labiau sumažės. Suprantama, sumažės ir Fondo pajamos. Tačiau išiešvijos lietuviškas gyvenimas eina tolyn ir reikalavimai nemažėja. Paramos prašymai ateina tiek iš vietinių, tiek iš Lietuvos. Tad negalime sustoti, bet toliau telkti LF pagrindinį kapitalą. Turime toliau remti čia lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą ir tuomet būsimie naudingi Lietuvai. Fondas rugsėjo ir spalio mėn. skelbia naujų narių ir įnašų vajų. Atkreipkite dėmesį ir toliau remkite savo reikalus. Įnašus siųsti L. Fondo adresu – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x SIUNTINIAI BE MUITO į Lietuvą siunčiami oficialiai per TRANSPAK. Pinigai pervadami doleriais. TRANSPAK 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnauškienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Belcekus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333.

x Siūlome malonų poilsi Club Meza Del Mar, Puerto Vallarta, Meksikoje! Visi kambariai su balkonais ir jūros puse. Lapkričio 17-24, 7 naktys tropinėje aplinkoje, įskaitant kelionę, pravežimus, viešbutį, maistą ir vietinius gėrimus tik \$812.00. Vietų skaičius labai ribotas. Skambinti American Travel Service, 9439 S. Kedzie Ave. Evergreen Park, IL 60642, tel. 708-422-3000. Prašome užsirašyti į kelionę iki rugsėjo 10 d.

x ATLANTA IE, Inc. viena iš pirmųjų kompanijų pradėjusi kompiuterizuotą aptarnavimą ir toliau siunčia siuntinius ne tik į Lietuvą, bet ir į Latviją, Estiją, Ukrainą, Baltarusiją, Rusiją. Laivo talpintuvai (konteineriai) išsiunčiami kiekvieną pirmadienį. Oro siuntos išeiviai kiekvieną šeštadienį. Persiunčiame dolerius į Lietuvą. Suteikite džiaugsmo savo giminiams. Mūsų naujų amerikietiško maisto siuntinių 66 sv. – kaina \$99. 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 434-2121. Iš toliau – 1-800-775-7363.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

RUGELIO KIRTIMAS

Žydi, vai žydi,
Kvepia, vai kvepia
Medum saldžiausiu
Šakota liepa.

Šakota liepa
Palei upelį,
Kur sidabrinės
Žuvytės nardo.

O kas taip dūgia
Lyg bičių pulkas
Rugpjūčio pievoj
Rytą ankstyvą?

Ten, prie giružės,
Ten, prie žalosios,
Rugelį kerta
Ir gelsvą kvietį.

Eisim į talką –
Tai padirbėsime,
O rugiagėlėm
Galvas papuosim.

Aldona Pušytė

UŽKEIKTAS SKAPIŠKIO VARPAS

Maironis šiame eilėraštyje rašo apie Skapiškio varpą. Varpas buvo labai išdidus ir labai garsus savo balsu. Kai žmonės jį vežė per Skapiškio ežerą, Dievas jį paskandino į gelmes. Niekas šio varpo nemėgino ištraukti, nes žinojo, kad buvo tokia Dievo valia. Varpas kartais per audras suskamba ir prašo kitų varpų jį prisiminti.

Šis eilėraštis mus moko nebūti išdidžiais.

Paulius Ješmantas

Čia yra eilėraštis apie nuskenusį varpą. Radvilų šeima valdė Biržus. Vieną kartą žmonės plukdė varpus laivu per ežerą. Vienas iš tų varpų pradėjo girtis, kad visi jį girdės. Kilo audra, ir varpas nuskeno.

Varpas gulėjo vandens dugne. Keletas žmonių norėjo varpą iškelti į viršų, bet kiti sakė, kad jį reikia palikti vandenyje. Tik maži varpai skambėjo švento Lauryno dieną. Visi laukia, kada didysis varpas vėl suskambės.

Didysis varpas dabar gailisi, kad jis taip pasididžiavo.

Audrūtė Navasaitytė, Abu Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. m-las mokiniai. („Lietuvos prisikėlimas“)

MEDŽIAI

Ąžuolas yra medis. Jo yra 600 rūšių. Ąžuolas auga visą gyvenimą ir užauga 20-40 metrų aukščio. Anksčiau buvo daug šimtamečių ąžuolų, dabar labai mažai jų yra like.

Jonas Bird

Beržas yra Lietuvos medis. Beržo yra 30 rūšių. Beržas išauga iki 20 metrų aukščio. Jis auga visur: dirvoje, šlapiose vietose, net smėlyje. Beržas sulaukia arti 150 metų amžiaus. Sulaukęs 40 metų savo amžiaus, jis pasiekia savo pilną aukštumą. Jam labai patinka saulė. Beržas turi baltus ir juodus ruožus kamienė. Kai mano senelis buvo piemenėlis Lietuvoje, jis darydavo iš beržo tošies (žievės) krepšelius. Man labai patinka beržas, nes yra gražus medis.

Lina Šeštokaite, Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-las mokiniai („Mūsų žinios“)

Fėnyne ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Šienapjūtė Lietuvoje. Dabar ir rugiapiūtė jau yra pasibaigusi.

Piešė dail. V. K. Jonynas

STOVYKLOS

PASILINKSMINIMAI

Vakar buvo smagu, buvo šokiai. Diana ir aš buvome lauke, nes viduje per daug triukšmo. Kartais pažiūrėdavome, kaip visi šoko. Buvome tuo patenkinti.

Andrea Dutton

Vakar buvo šokiai. Aš šokau su dviem berniukais. Mūsų būrelis buvo iš Indijos. Man nepatiko knygnešio žaidimas. Man patiko Mišios lauke, nes pirmą kartą dalyvavau lauko pamaldose. Viskas atrodė gražiai.

Audra Motiejūnaitė

Aš šokau su Daina Valaityte ir su keliais vadovais. Mes buvome indės. Man patiko šokti. Landsbergis nebuvo tikras Landsbergis, jis buvo vadovas. Taip pat du vyrai su šautuvais, buvo vadovai.

Audra Valiulytė

Aš nešokau su berniukais, nes man nepatinka. Šiandien aš šoksiu ir paskiau išvažiuosiu. Mes žaidėme knygnešius. Aš neėjau į Lietuvą. Ten nepatiko, buvo sunku. Lietuva buvo apsupta rusų. Rusus vaizdavo vadovai ir vadovės. Aš gavau aštuonis taškus.

Nida Degesytė

Vakar buvo nepasisekusi madų paroda. Šokiai buvo geri, tik labai trumpi, per kelias dainas negalėjau šokti.

Kovas Boguta (JAS universiteto laikraštėlis, 1992).

BIRŽAI

Biržai visiems gerai žinomas miestas šiaurinėje Lietuvos dalyje. Seni pavadinimai sako, kad Biržų pavadinimas esąs kilęs nuo pačios vietos: senais laikais čia buvusios didelės girios, kuriose daugiausia augo beržai. Tai viena nuomonė. Yra ir antra. Žodis biržė lietuvių kalboje dar reiškia liniją, ribą, o kadangi Biržai yra netoli latvių sienos, tai kai kurie mano, kad nuo to žodžio galėjęs kilti ir pats Biržų miesto pavadinimas.

Biržai garsūs didele Radvilų pilimi. Rūmai atnaujinti ir įkurtas muziejus. Yra ir daugiau pažymėtinų dalykų.

VILNELĖ

(Legenda)

(Tėsinys)

Nutilus paukštėi, jis išsijudino ir skardžiai nupliuškeno tolyn, galvodamas: koks puikus pasaulis – gavau žilvicius ir lakštingalą!

Staiga niūrus šešėlis įsrovė ir balsas griaudė:

– Kas tu, kaip vadiniesi, jei drįsti artintis į mane?

Slaitė stovėjo didelis išsiskėtęs ąžuolas.

– Nežinau... neturiu jokio vardo, – nedrąsiai atsakė upelis.

– Aš drauguju tik su tais, kurie galingi ir garsūs. Eik iš mano akių!

Ąžuolas sušniokstė, pakėlė galvą į debesų platybę, upelis pasitraukė nuo šlaito ir nuplaukė tolyn susimastęs. Jis nesuprato, kodėl turi gauti vardą ir būti galingas, kad pasaulyje ir taip gražu.

Netoliese pasilenkė baltuolis beržas, siūruodamas šakom. Upelis sustojo ir nedrąsiai guodėsi (nuliūdęs pasakojo).

– Mes visi turim vardus, – atsiliepė beržas. – Štai mane žmonės praminė (pavadinio) svyrnuonėliu. Kai sutiksi juos, prašyk, tegul duos ir tau vardą.

Nuliūdo upelis, nematė nei žaliausių žiugų, šokinėjančių pakrantės žolėje, nematė nei mėlynujų drugelių, pakibusių meduose (vandens augaluose). Skundėsi upelio bangos: ką veiks pasaulyje, jei nesuras žmonių.

Sutemo. Naktis ištisė žvaigždynų tinklus viršum žilvicių ir beržų. Upeliui dar pasidarė gaudžiau (lindniau). Prisiminė tolimus ežerus, jų žvilgančius plotus, ir jam atrodė, kad būtų geriau su jų vandenimis drauge tvuliuoti (judėti vandens paviršiuje) metų metais ir nieko nematyti, negu dabar vienam, nereikalingam, nežinomam skubėti pro kalnelius.

Jis verkė taip giliai, kad pro ašaras nematė nei žvaigždžių, nei patekančios saulės. O su ja pakrantėje iškilo žmogus.

Jisai žiūrėjo į srovę ir negalėjo atsidžiaugti skaidrumu, prūsų (burbulų) daugybe. Skandino rankas, pylė šaltą vandenį ant veido, ir upelis suprato, kad sustojo žmogus. Susijaudinęs ir dusdamas (pritrūkęs kvapo), plaudamas rankas ir į krantą šokdamas, upelis prašė duoti jam vardą.

– Pavadinis tave Vilnelė, nes tu susiurpusi (susijaudinusi iš baimės), suskubusi (greita, skubanti).

Paulius Jurkus (Bus daugiau)

LAPĖ IR BEŽDŽIONĖ

Lapė ir beždžionė, tuo pačiu keliu keliaudamos, ėmė gintytis dėl savo kilmingumo. Ir viena, ir antra daug buvo prisipaskojusios. Kai atkeliavo į vieną vietą, beždžionė nukreipė ten akis ir ėmė aimanuoti (dejuoti). Lapės paklausta, ko aimanuoja, beždžionė, parodžiusi jai kapų paminklus, atsakė:

– Kaipgi neraudosi, matydama savo protėvių, laisvųjų ir vergų antkapius!

– Žinoma, – atsakė lapė, – gali meluoti kiek tinkama: nė vienas iš jų nebeatsikels ir nepasakys, kad meluoji.

Taip ir melagiai žmonės: tada labiausiai giriiasi, kai nėra kas juos sugėdina.

Ezopas